

Крила України

На варті неба України!

Друкований орган Міністерства оборони України

www.krula.com.ua

№ 38 (701)

16 – 20 вересня 2013 року

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Житлові перспективи
Севастопольських авіаторів

▶ 2 стор.

Є така професія –
Батьківщину захищати!

▶ 4 стор.

Коли професія –
в радість

▶ 5 стор.

Останній з могікан першого
миротворчого набору

▶ 7 стор.

Україна проникне
на ринок озброєння
НАТО завдяки Польщі

▶ 8 стор.

Давайте врешті
закінчимо війну!

▶ 9 стор.

Вони стали першими!

▶ 2 стор.

Друге
дихання
військового
аеродрому
Джанкой

▶ 2 стор.

В Озерному
контрактники
отримали ордери
на службові
помешкання

▶ 3 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2013 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 45.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2013 рік:

22 грн. 32 коп. – на 6 міс.;
11 грн. 16 коп. – на 3 міс.;
3 грн. 72 коп. – на 1 міс.

Вартість одного
примірника –
0 грн. 86 коп.

Гаряча лінія

“Крила України”

(0432) 596-048

Українські вертолітники на “Кленовій Арці – 2013”

У Міжнародному центрі миротворчості та безпеки Академії сухопутних військ на Львівщині тривають багатонаціональні тактичні навчання “Кленова Арка – 2013”. У польовому вишколі беруть участь понад 500 вояків Збройних Сил України, Канади, Польщі та Литви. Найбільше на навчаннях українців – 360 військовослужбовців.

Багатонаціональні підрозділи під керівництвом канадських військових фахівців опанували навички, які їм знадобляться під час участі у різноманітних операціях з підтримання миру. Завершилися навчання повномасштабною польовою фазою. До участі в ній залучені і екіпажі вертольотів Мі-24В та Мі-8МТ полку армійської авіації 13-го армійського корпусу.

– Завдання двох наших екіпажів вертольотів Мі-8МТ – десантування військовослужбовців безпосадковим способом, – розповів начальник льотно-методичної служби полку льотчик першого класу підполковник Сергій Пожидаєв. – Десантникам необхідна приблизно одна хвилина, аби залишити борт. Весь цей час екіпаж має рухатися зі швидкістю 10-15 кілометрів на годину на висоті 1-2 метри з урахуванням рельєфу місцевості. Ця робота досить складна,

тож таке тренування піде на користь – воно збагатить досвід і льотні навички екіпажів. Завдання екіпажів вертольотів Мі-24В – вогнева підтримка з повітря.

Владислав Назаркевич. “Крила України”.
Фото автора.

Вони стали першими!

Вперше в історії бойової авіації незалежної України шестеро курсантів льотного факультету Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба під час проходження стажування виконали ознайомлювальні польоти на літаку МіГ-29УБ. Протягом понад двадцяти років майбутні льотчики під час навчання освоювали лише навчально-тренувальні літаки і лише у військах перенавчалися на основний тип – бойовий літак. Для деякого цей час не наставав взагалі, а дехто ще декілька років після випуску мав змогу сісти у кабінку лише Л-39... Відтепер майбутні льотчики ставатимуть на крило на бойовому винищувачі ще курсантами!

Польоти відбулись на базі бригади тактичної авіації Повітряного командування "Центр" ПС ЗС України. Для найбільш оптимального проведення військового стажування та отримання курсантами практичних навичок за фахом до Василькова прибули начальник льотного факультету полковник Валерій Єрошенко, викладач підполковник Вадим Головцов та курсанти, які успішно склали Державний льотний іспит і були допущені для подальшого вдосконалення своїх знань та навичок.

Протягом підготовчого періоду командуванням бригади було організовано прове-

дення з курсантами тренажної та наземної підготовки з наступним прийняттям заліків на допуск до польотів з передньої кабіни, відпрацьована методична розробка польотного завдання для виконання польоту на ознайомлення з пілотажними властивостями літака МіГ-29.

Під час стажування кожен із курсантів близько 8 годин мав можливість тренуватись та відпрацьовувати режими і техніку виконання усіх елементів польоту за запланованими вправами, дії в особливих випадках у польоті, вміння визначити відмову пі-

лотажно-навігаційних приладів, систем літака та двигуна, ведення радіообміну на тренажері КТС-21М.

Безпосередньо для виконання практичних польотів були залучені найбільш досвідчені та підготовлені льотчики-інструктори: заступник командира Повітряного командування "Центр" з авіації – начальник авіації полковник Олег Захарчук та заступник командира бригади тактичної авіації полковник Володимир Кравченко.

Курсант Олексій Зубрицький перший свій ознайомчий політ виконав на бойовому

літаку МіГ-29УБ з інструктором полковником Володимиром Кравченком. Саме Олексію, як командиру навчальної групи, дисциплінованому та відповідальному курсанту було доручено летіти першому.

– Перед польотом я був впевнений у тому, що все буде добре, адже весь час навчання та стажування викладачі та досвідчені інструктори вкладали в нас свої знання і той безцінний досвід, який вони здобували протягом свого життя. Я вдячний їм за це, адже хочу літати і захищати свою Батьківщину – це моя робота, це моє життя! І, відверто кажучи, коли у повітрі мені все вдалося, я був схвилюваний та радий, – зізнався курсант Олексій Зубрицький.

Зі свого боку, полковник Володимир Кравченко відзначив курсанта як вольового, перспективного та здібного до перенавчання на нові зразки техніки.

– Загалом польоти пройшли успішно, всі курсанти виконали поставлені завдання в повному обсязі, рівень теоретичних знань та практичних дій в повітрі – на достатньому рівні. Бажаю всім літати та вдосконалювати свою майстерність! – зазначив полковник Володимир Кравченко.

На завершення льотної зміни командир Повітряного командування "Центр" – заступник командувача Повітряних Сил ЗС України генерал-майор Аркадій Вадутін привітав майбутніх льотчиків і висловив свою впевненість щодо вдалого кар'єрного зростання кожного з них.

**Любов Киналь,
м. Васильків.**

СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА

Житлові перспективи Севастопольських авіаторів

До Дня Збройних Сил України планується завершити переобладнання колишньої казарми під гуртожиток на 96 місць для військовослужбовців контрактної служби Севастопольської бригади тактичної авіації. Фінансування поточного ремонту двоповерхової будівлі здійснюється за окремим дорученням Міністра оборони України.

Як повідомив заступник командира авіаційної частини підполковник Олександр Кустанович, перебудова казармених приміщень розпочалась у червні поточного року. Спільно з фахівцями Севастопольської КЕЧ (морської) проведено дефектацію споруди, визначені напрямки монтажних робіт і перелік необхідних матеріалів та інструментів.

Кошти на закупівлю будівельних матеріалів перераховуються безпосередньо на поточні рахунки частини і Севастопольської КЕЧ. На сьогодні вже освоєно 572 тисячі гривень. Зокрема, побудовані кімнатні блок-секції на другому поверсі, закуплені і частково встановлені пластикові вікна, ведуться внутрішні оздоблювальні роботи, проведено електричну мережу, триває заміна системи опалення, тощо. Слід зазначити, що разом із житловими приміщеннями у гуртожитку будуть обладнані інформаційна кімната, кухня, душові, санвузли, сушка для одягу.

Будівельні роботи ведуться силами особового складу з числа військовослужбовців служби за контрактом. Відповідно до наказу командира бригади з ремонтною групою проведені інструктажі з дотримання техніки безпеки і з охорони праці.

– Військовослужбовці, які залучаються до робіт, старанно і з порозумінням ставляться до ремонту, адже цілком усвідомлюють, що будують житло для себе і товаришів, – зазначив підполковник Олександр Кустанович.

За оперативне сприяння в процесі фінансування будівництва командування авіаційної бригади вдячне керівництву виконавчої влади міста і Державної казначейської служби України у м. Севастополі.

Олексій Храмов. м. Севастополь.

ЛЬОТНА РОБОТА

Друге дихання військового аеродрому Джанкою

З 27 по 29 серпня 2013 року відбулось навчання екіпажів літаків Л-39 військової частини А4515 (Бельбек) з посадкою на аеродромі Джанкою та виконання ними бойового завдання із даного аеродрому. Чи не найбільше вражені цією подією були мешканці селом Джанкою, адже протягом майже двох минулих десятиліть тут не відбувалось заходів подібного масштабу...

З 1997 року, коли було розформовано останню ескадрилью 369-го авіаційного полку транспортної авіації, Джанкокий аеродром на довгі роки "забув" про своє справжнє призначення. З того часу його експлуатаційну готовність підтримували військовослужбовці частини А1387, де командиром підполковник Микола Гавриш. І хоч колишньому летовищу, де не так давно базувались потужні Іл-76, злі язики "пророчили" невтішне майбутнє, військовослужбовці щиро вірили, що повітряна гавань цього кримського міста ще не раз проведжатиме в небо крилаті машини. Як засвідчили останні дні минулого літа, їхні зусилля не були марними.

За словами підполковника Миколи Гавриша, успішне проведення спеціального навчання підтвердило, що аеродром Джанкою перебуває у хорошому стані, а техніка частини спроможна забезпечити обслуговування польотів різних типів літаків. Особовий склад продемонстрував свою високу майстерність та професіоналізм у застосуванні військової техніки, в організації матеріально-технічного забезпечення польотів, охорони аеродрому і літаків, довівши тим самим, що він здатний на високому фаховому рівні виконати будь-яке бойове завдання.

Завдяки грамотній і злагодженій роботі військовослужбовців частини з поставленим завданням впоралися на 100 відсотків. За результатами навчання у кращій бік було відзнято начальника групи – керівника польотами групи управління польотами майора Андрія Просвірина та старшого помічника керівника польотами капітана Романа Костура, які керували рухом літаків на землі та у повітрі, особовий склад вузла зв'язку, де начальником майор Сергій Ушаков, а також технічну частину у складі заступника командира частини – начальника технічної частини старшого лейтенанта Бориса Єлізарова, начальника інженерно-аеродромної служби – енергетика старшого лейтенанта Сергія Мартинчука, начальника автомобільної та електрогазової служби старшого лейтенанта Андрія Ковальчука, які організували підготовку аеродрому до польотів, обслуговування авіаційної, автомобільної, електрогазової, інженерно-аеродромної техніки під час польотів.

Тож є надія, що військовий аеродром у Джанкоці не піде у небуття. І, як кажуць тамтешні ветерани-авіатори, аеродром жив, живе і буде жити.

Наш кор.

Українська бойова авіація у фокусі іноземних об'єктивів

Протягом двох днів на аеродромах Повітряних Сил Збройних Сил України, що поблизу Хмельницького та Івано-Франківська, працювала група журналістів провідних авіаційних журналів Європи COMBAT AIRCRAFT ("Бойові літаки"), Aircraft Illustrated ("Літаки в ілюстраціях"), Fliegerrevue ("Авіаційний огляд") Європейської асоціації студентів аерокосмічних вузів EUROAVIA NEWS з семи країн Європи.

За словами координатора проекту "Історія української авіації і авіабудівництва" Олександра Голь-

ца, іноземні журналісти вже третій рік поспіль відвідують Україну, після чого публікують низку позитивних фотолісторативних матеріалів про вітчизняну авіацію в провідних авіаційних часописах.

– Щоразу ми отримуємо найкращі враження під час відвідування авіаційних баз українських Повітряних Сил. У вас чудові літаки, надзвичайно фахові пілоти. Ми дякуємо українській стороні за добру організацію та всебічне сприяння, – зазначив він.

Роман Юрчило.

Авіаційний інцидент

Вертоліт Мі-24 здійснив жорстку посадку під Севастополем. Здоров'я екіпажу в задовільному стані.

18 вересня на аеродромі Бельбек (м. Севастополь) при заході на посадку з 10-метрової висоти впав вертоліт Мі-24.

Вертольотом керував екіпаж у складі трьох осіб. Внаслідок падіння постраждали два члени екіпажу, вертоліт отримав механічні пошкодження. Двоє військовослужбовців госпіталізовані до Військового медичного клінічного центру Кримського регіону. Їх здоров'я в задовільному стані. Командир екіпажу госпіталізації не потребував.

Призначено службове розслідування.

За повідомленням Управління преси та інформації Міноборони.

ОФІЦІЙНО

Курс на євроінтеграцію

– Угода про асоціацію є для нас “дорожньою картою” на шляху до тієї України, якою переважна більшість наших співгромадян хоче її бачити: країною з потужною соціально орієнтованою економікою, заснованою на передових технологіях, що гарантує достойні доходи громадян і сильний соціальний захист; країною з безумовним верховенством права; країною з високими стандартами життя, які, до речі, всі ті, хто згоден з асоціацією, і ті, хто не згоден, визначають однаково – як європейські стандарти життя, – зазначив Прем’єр-міністр Микола Азаров, відкриваючи засідання. – Тому що всі ми хочемо чистого повітря, якісної води, безпечних продуктів харчування, гарної освіти для наших дітей, сучасного медичного обслуговування, надійного правового захисту тощо. І все це не абстракції, а норми і правила, які вже діють в Європейському Союзі, які потрібні нам в Україні.

В контексті ухвалення проекту Угоди українським Урядом відбулася зустріч Президента України Віктора Януковича з Прем’єр-міністром Миколою Азаровим, під час якої співрозмовники обговорили перспективи підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом під час Саміту “Східного партнерства”.

– Головним питанням нашої зустрічі був, звісно, розгляд Урядом проекту Угоди, яку ми збираємося підписати у Вільнюсі. Разом з тим ми обговорили шляхи співпраці

України з Митним союзом та Російською Федерацією, зокрема, які кроки зараз здійснюються, які плани в нас для того, щоб врегулювати ті питання, що виникли на цьому етапі”, – сказав Прем’єр-міністр.

Президента також цікавили можливі ризики і те, як Уряд збирається їх попереджувати, питання функціонування промислового комплексу та народного господарства країни, результати їхньої роботи за 8 місяців поточного року. Під час зустрічі йшлося і про плани Уряду для підтримки економічної стабільності та створення умов для подальшого розвитку економіки.

На думку голови Представництва Європейського Союзу в Україні Яна Томбінські, після ухвалення такого рішення Українським урядом немає причин для зриву підписання Угоди про асоціацію з боку Європейського Союзу. За його словами, це “дуже важливий і рішучий крок українського Уряду, і надзвичайно приємно, що документ був схвалений одноголосно. Залишається щоденно наполегливо працювати, щоб реалізувати намічені кроки”.

Так чи інакше, Європейська інтеграція України є не лише питанням зовнішньополітичного курсу, а й пріоритетом внутрішньої політики нашої держави. Власне, такої думки і Міністр закордонних справ України Леонід Кожара.

Він вважає, що угода про асоціацію з Європейським

Кабінет Міністрів України на засіданні 18 вересня одноголосно схвалив проект Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. На сьогодні ринок ЄС є одним із найбільших у світі, який об’єднує 28 держав-членів з населенням майже 500 млн осіб. Але метою України є не лише приєднання до найбільшого торговельно-економічного об’єднання у світі, а й до спільноти із сучасними стандартами демократії та прав людини.

Союзом створить принципово нові умови для розвитку України – як з точки зору зовнішньополітичного, так і внутрішньополітичного розвитку, дозволить пришвидшити реформування державних органів, управління країною, позитивним чином вплине на соціальну сферу, приватний бізнес і торкнеться всіх сторін життя нашої держави і нашого суспільства. За словами міністра, зараз Україна активно веде переговори про створення зон вільної торгівлі і з іншими державами – це Ізраїль, Туреччина та інші країни.

– Якщо подивитися, як ідуть переговори з Європейським Союзом, – то більша частина роботи була зроблена навіть не Міністерством закордонних справ, а Міністерством економіки, яке відповідало за підготовку Угоди про зону вільної торгівлі, Міністерством юстиції та фактично всіма державними органами. Тобто цілком очевидно, що дійсно сьогодні Європейська інтеграція – це питання внутрішньополітичного життя України. Угода про зону вільної торгівлі з Європейським Союзом враховує інтереси всіх наших виробників. Разом з тим, Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом жодним чином не спрямована проти розвитку співробітництва нашої держави з Митним союзом і Російською Федерацією, – зазначив Леонід Кожара.

Андрій Яцик.
“Крила України”.

ВІЗИТИ

Секретар РНБО України зустрівся з керівництвом Європарламенту

18 вересня відбувся робочий візит Секретаря РНБО України Андрія Ключева до Брюсселя.

У рамках візиту Андрій Ключев провів зустрічі з Президентом Європейського парламенту Мартіном Шульцем, членами делегації Європейського Парламенту у зв’язку з Україною на чолі з Павлом Ковалем, Віце-президентом Групи Прогресивного альянсу соціалістів і демократів у Європейському парламенті Лібором Роучеком, депутатами Європарламенту від політичної групи “Прогресивний альянс соціалістів і демократів”, а також головою цієї політичної групи Ханнесом Свободою.

З наближенням Вільнюського саміту “Східного партнерства” ключова увага під час візиту була приділена обговоренню прогресу України у виконанні критеріїв підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Пoinформувавши про поточні результати реформ, Секретар РНБО повідомив про подальші кроки української сторони, зокрема, у сферах реформування системи правосуддя, удосконалення виборчого законодавства

і боротьби з корупцією.

Представники Європейського Парламенту привітали прогрес у реформаторських зусиллях української влади з метою наближення до європейських стандартів. З цього приводу відзначалося, що єдність української влади і опозиції щодо європейського порядку денного є ключовим аргументом України у контексті виконання критеріїв підписання Угоди про асоціацію.

Андрій Ключев висловив надію на оперативне надання Європейським парламентом згоди на тимчасове застосування Угоди про асоціацію, включаючи поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі, після її підписання.

ПОСТАНОВА УРЯДУ

Уряд вніс зміни в процедуру держоборонзамовлення

Змінюється порядок планування, формування, розміщення та коригування державного оборонного замовлення. Таке рішення Кабінет Міністрів України прийняв 18 вересня.

Прийняття постанови дозволить вдосконалити порядок укладання державних контрактів та запровадити державне регулювання цін на продукцію оборонного призначення, оскільки буде встановлено граничний норматив рентабельності. “Доповненнями встановлюється процедура формування договірної ціни на продукцію оборонного призначення за державним оборонним замовленням без застосування конкурентних процедур, адже процес закупівлі пов’язаний з державною таємницею”, – пояснив директор департаменту економіки оборони та безпеки Петро Неботов.

Зокрема, постановою визначається процедура проведення переговорів державного замовника з суб’єктами господарювання та перелік документів, які останні готують та подають на розгляд замовника. Обмежується рівень прибутку в структурі ціни через встановлення граничних нормативів рентабельності. Також тепер вивчення держзамовником поданих документів та надання ним висновку обмежується 15 робочими днями. А спори, які виникають між сторонами під час розгляду документів, вирішуються шляхом проведення переговорів та консультацій або (якщо згоди не досягнуто) – у судовому порядку.

ЖИТЛО ДЛЯ АРМІЇ

В Озерному контрактники отримали ордери на службові помешкання

Начальник гарнізону, командир окремої авіаційної ескадрильї 40-ї бригади тактичної авіації Повітряного командування “Центр” підполковник Олексій Захарчук, відкриваючи урочистий мітинг з нагоди вручення оглядових ордерів на службові квартири, наголосив на важливості та значущості такого моменту в житті кожного військовослужбовця, їхніх родин.

– Отримавши у дарунок від представника підрядної організації символічний ключ від 10 блок-секцій, які розраховані на проживання 41 чоловіка, я щиро вітаю вас, новосели, зі святом і бажаю усім та кожному родинного затишку, тепла і спокою у нових поме-

шканнях, – підкреслив підполковник Олексій Захарчук.

На свято до новоселів завітали представники замовника будівництва від Міністерства оборони України – Територіального управління “Північ”, генеральної підрядної організації “Сервісрембуд”, квартирно-експлуатаційного відділу Житомирського району, представники духовенства та інші.

Вітаючи винуватців свята, тимчасово виконуючий обов’язки начальника Північного Територіального квартирно-експлуатаційного управління Валерій Файст акцентував увагу на тому, що завдяки старанності будівельників підрядної організації, керівництва Міні-

Урочистим врученням оглядових ордерів військовослужбовцям Озернянського гарнізону від останніх 10 блок-секцій завершено капітальний ремонт і реконструкцію переобладнаної у сучасний гуртожиток покращеного типу на 39 житлових приміщення колишньої солдатської казарми.

терства оборони, Генерального штабу Збройних Сил України вдалося вдихнути у колишню солдатську казарму друге життя. Віднині – це гуртожиток сімейного типу на 39 службових помешкань для 200 сімейних та ще не одружених офіцерів і військовослужбовців-контрактників з різних військових частин місцевого гарнізону.

– На капітальний ремонт і реконструкцію цієї казарми було витрачено близько 8 мільйонів гривень. Якби ми будували таке приміщення з фундаменту й до даху, це обійшлося би у кілька разів дорожче, – констатував Валерій Файст.

Кожна блок-секція містить окрему кухню, душову кабину та санвузол. Для комфортного побуту та з врахуванням індивідуальних потреб на усіх трьох поверхах розташований буфет. Житлові кімнати комплектуються ліжками, тумбочками, стільцями, столами та шафами для зберігання одягу та особистих речей. З метою якісного побутового обслуговування військовослужбовців на кожному поверсі будівлі також передбачено приміщення господарського

призначення, сушарню з умивальником та пральню самообслуговування, які укомплектовані сучасною побутовою технікою.

Довідка “КУ”: Із переходом армії виключно на контрактну основу, для привабливості військової служби за контрактом, якісного відбору кандидатів на вакантні посади контрактників Міністерством оборони України 18 березня 2013 році затверджена “Програма переобладнання казарм для

військовослужбовців за контрактом та молодших офіцерів Збройних Сил України”. Програмою визначено протягом 2013-2015 років переобладнати 67 казарм на суму 501,7 млн грн для забезпечення 10800 військовослужбовців службовим житлом. У 2013 році уже буде переобладнано 26 казарм, розрахованих на 3730 ліжок-місць.

Денис Назаренко. смт. Озерне.
Фото автора.

Є така професія – Батьківщину захищати!

Перехід на комплектування Збройних Сил виключно за контрактним принципом – одне із пріоритетних завдань, визначених Президентом України – Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України. А професіоналізувати війсьکو, водночас зберігши кадри, можливо лише за умови реальних кроків вирішення соціальних проблем військовослужбовців. Тому не кількість, а якість стає основним критерієм для оборонного відомства.

Так, згідно з рішенням військового комісара Івано-Франківського обласного військового комісаріату полковника Ігоря Павлюка, військовими комісарами районних та міських військових комісаріатів області спільно з командирами військових частин проведено "День військовозобов'язаних". Зокрема, на базі Прикарпатського військово-спортивного ліцею, що дислокований у м. Надвірна, а також у Івано-Франківському коледжі фізичного виховання і спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України проведено зустрічі з учнями старших класів, молоддю, а також з військовозобов'язаними, які за бажанням можуть присвятити своє життя одній із найбагатрих та найпочесніших місій – захисту Батьківщини.

– У багатьох людей служба в армії пов'язана з минулими стереотипами, а молоді люди ще із розповідей своїх батьків та старших наставників прив'язуються до минулого, – зазначив військовий комісар Івано-Франківського міського військового комісаріату підполковник Ігор Сорокопуд. – А вже сьогодні служба в Збройних Силах – це не тільки Конституційний обов'язок, а й престижна професія. Молоді люди мають можливість обирати, в якому населеному пункті чи у якій військовій частині їм служити: чи то у Військово-Морських Силах або в авіації, чи в десантних, механізованих або танкових військах, а можливо, бути розвідником чи проходити службу у військових частинах радіоелектронної боротьби чи хімічного захисту, бути артилеристом тощо. Це вибір кожного. Військовослужбовець має нормований робочий день з двома вихідними на тиждень, а у разі несення чергування – вихідний день за це, достойне грошове забезпечення, можливість кар'єрного росту, перспективу отримання житла, можливість навчання за рахунок держави, в тому числі і у вищих військових навчальних закладах, а також інші соціальні гарантії.

На зустрічах були присутні й офіцери військових частин Івано-Франківської та Львівської областей – окремого аеромобільного полку, що дислокований у місті Львів, бригади тактичної авіації та радіотехнічного батальйону Повітряних Сил ЗС України, які розташовані в обласному центрі Прикарпаття, а також центру забезпечення ракетами та боеприпасами, що розміщений поблизу смт. Делятин.

– Відбір у нашу військову частину ретельний. Це, безперечно, і вимоги до стану здоров'я, і психологічне тестування, і складання відповідних нормативів з фізичної підготовки, – розповідає заступник командира 80-го окремого аеромобільного полку підполковник Валентин Радик. – Однак кожен із нас пишається службою в десантних військах. Усі, хто служить в нашому полку, незалежно від військового звання і посади, здійснює стрибки з парашутом. Та й на ринку праці наша професія конкурентоспроможна – військовослужбовець військової служби за контрактом уже на першому році служби, на первинній посаді, навіть одразу після школи та здобуття повної середньої освіти, отримує гро-

шове забезпечення у розмірі мінімум 3 тисячі гривень. А займаючи сержантську чи старшинську посаду, в залежності від кількості років вислуги, – до 4-6 тисяч гривень. Крім того, на території частини переобладнано казарми на ґрунтжитки покращеного типу, де безкоштовно проживають контрактники, а після першого контракту, через три роки служби, військовослужбовці військової служби за контрактом з сім'ями мають право на отримання службового житла. Пільгова вислуга обчислюється у тих, хто виконує програми стрибків з парашутом: за один рік служби зараховується півтора. Тому й не дивно, що бажаних проходити службу в нашій частині більше, ніж вакантних посад.

Зазначимо, що військовослужбовці-конт-

рактники мають й інші соціальні гарантії – це безкоштовне забезпечення обідом, а під час несення чергування чи польових виходів – безкоштовне триразове харчування, це медичне забезпечення, можливість санаторно-курортного лікування, оплачувана щорічна відпустка, а також, крім основного грошового забезпечення, надання грошової допомоги на оздоровлення під час відпустки та можливість

отримання матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань у розмірі по одному місячному грошовому забезпеченню – а це, практично, 14 зарплат на рік. Крім того, усім військовослужбовцям, які проходять службу у високомобільних десантних військах, Військово-Морських Силах, військових частинах та установах, що дислокуються на території АР Крим, а також льотному та інженерно-технічному складу Повітряних Сил ЗС України з минулого року грошове забезпечення збільшено вдвічі – контрактники отримують від 3 до 5-6 тисяч гривень. Відбулося підвищення грошового забезпечення й у інших родах військ видів Збройних Сил України з 1 квітня та 1 вересня поточного 2013 року – загалом на 40%. Крім того, поетапно збільшення грошового забезпечення зазначених військовослужбовців відбудеться з 1 січня, 1 квітня та 1 липня 2014 року – загалом на 100%, і становитиме також від 3 до 5-6 тисяч гривень в залежності від займаної посади та вислуги років.

А вимогами до кандидатів для проходження військової служби за контрактом є вік від 18 до 40 років, повна середня освіта, придатність до військової служби за станом здоров'я, відсутність судимості, відсутність перебування на обліку у психіа-

тра та нарколога. При цьому проходження перед цим строкової військової служби є не обов'язковим.

Про особливості проходження військової служби розповів і заступник командира з виховної роботи 672-го радіотехнічного батальйону майор Любомир Поп'юк. – Відстеження ситуації в повітряному просторі нашої держави – це основне завдання нашого підрозділу. Жодне повітряне судно в зоні відповідальності не залишиться поза увагою зміни, що несе бойове чергування. У нас дуже дружній та згуртований колектив. І 20% особового складу – це військовослужбовці-жінки, на яких потрібно рівнятися і декому із сильної половини людства, – з гордістю зазначає офіцер. – Хоча в нас не такі жорсткі критерії відбору, як в десантні війська, та все ж психологічна стійкість та фізична підготовка є необхідними умовами та вимогами до майбутніх кандидатів. Військовослужбовці, які несуть бойове чергування протягом доби, мають 2 доби для відпочинку та, крім того, їм здійснюється доплата до основного грошового забезпечення.

Гордістю Збройних Сил України і Прикарпаття є й бригада тактичної авіації, що розміщена в обласному центрі та виконує завдання з охорони повітряного простору нашої держави. Охоплює почуття гордості, коли в небі над Івано-Франківщиною чути шум двигунів літаків-винищувачів МіГ-29! Запрошуються для служби за контрактом й до цієї частини.

Але не тільки достойна заробітна платня та соціальні гарантії є основою для служби в армії. То – лише матеріальна мотивація, а перш за все, – це покликання, патріотична свідомість, гордість за служіння Батьківщині, любов до нашої держави, самореалізація в житті. Це – свяятий обов'язок кожного громадянина України.

Тому тим, хто виявив бажання проходити військову службу за контрактом, варто звертатися до командування військових частин або у найближчий військовий комісаріат.

**Любомир Демчук,
м.Івано-Франківськ.**

МАЙБУТНЄ АРМІЯ

До проведення агітації залучалися відповідальні офіцери управління Повітряного командування "Центр" Повітряних Сил ЗС України, заступники командирів, заступники командирів з виховної та соціально-психологічної роботи, офіцери по роботі з особовим складом військових частин Ва-

сильківського гарнізону, а також резервисти і призовна молодь, які перебувають на обліку у Васильківському ОМВК.

Військовий комісар Васильківського ОМВК підполковник Сергій Смола провів рекламно-агітаційну роботу серед присутніх, відповів на чисельні запитання, пос-

Зелене світло контрактникам!

Нещодавно на Київщині, у Васильківському об'єднаному міському військовому комісаріаті, відбувся День військовозобов'язаних. Захід пройшов на виконання пріоритетних завдань, визначених Міністром оборони України та начальником Генерального штабу – Головнокомандувачем Збройних Сил України щодо комплектування військ військовослужбовцями за контрактом з метою активізації відбору громадян на військову службу за контрактом та забезпечення збільшення їх чисельності у Збройних Силах України.

пілкувався та поінформував представників гарнізону про подальшу співпрацю щодо залучення громадян на військову службу за контрактом, довів вимоги до кандидатів

У свою чергу, офіцери детально розповіли про розташування та повсякденну життєдіяльність військових частин, сучасні зразки військової техніки, які зараз знаходяться на озброєнні бригади тактичної авіації, зенітних ракетних та радіотехнічних військ Повітряного командування "Центр" та Навчально-тренувального центру ПС ЗС України.

Під час зустрічі військовослужбовці активно спілкувалися з майбутніми захисниками Батьківщини. Присутнім було запропоновано відеоматеріали про завдання та

привабливість військової служби за контрактом. Також юнаки цікавились грошовим забезпеченням, перспективою на майбутнє, подальшим навчанням у вищих навчальних закладах та умовами проживання і харчування.

На завершення, спілкуючись із представниками Васильківського гарнізону, військовий комісар підполковник Сергій Смола акцентував увагу на активізації роботи щодо відбору кандидатів для прийняття на військову службу за контрактом з числа найбільш підготовлених військовослужбовців строкової служби, які є джерелом якісного комплектування Збройних Сил України.

**Любов Киналь,
м.Васильків.**

Коли професія – в радість

Народився Андрій 1980 року в далекому Краснодарському краю, ріс активним та енергійним хлопчиком, який завжди намагався захистити молодших друзів. Ще дитиною разом із батьками переїхав до Криму, де згодом закінчив Кримський технікум гідромеханізації та меліорації сільськогосподарського університету.

До лав Збройних Сил України Андрій був призваний у 1998 році. Строкову службу проходив у Прикордонних військах, тоді ж і сформувалося у хлопця бажання стати

захисником Вітчизни. Тому вибір життєвого шляху, який постав перед ним після строкової служби, не був обтяжливим і складним: Андрій Шуляк вирішив проходити військову службу за контрактом у смт. Советському (АР Крим). А вже невдовзі, як цілеспрямований та наполегливий військовослужбовець, він був скерований для навчання до школи прапорщиків у Полтаву.

У 2003-му прапорщик Шуляк успішно закінчив школу прапорщиків. А наступного року полк був

“Відчувати гордість за професію, якій присвятив своє життя, – ось справжнє щастя”. Саме так охарактеризував свою службу у Збройних Силах України начальник радіостанції радіовзводу роти зв'язку командного пункту Євпаторійського зенітного ракетного полку прапорщик Андрій Шуляк.

передислокований з Советського до міста Євпаторія, куди переїхала і сім'я Андрія Шуляка.

Сьогодні прапорщик Андрій Шуляк у складі чергової бойової обслуги виконує обов'язки чергового зв'язку. Служба на командному пункті є складною та відповідальною, адже найменші помилки у роботі можуть призвести до зриву бойового завдання при несенні чергування. А це – неприпустимо. Тому від нього вимагається належна

ЗАХИСНИК ВІТЧИЗНИ

професійна підготовка та практичний досвід. А його неодноразова участь у тактичних навчаннях з бойовою стрільбою на полігоні “Чауда”, де військовослужбовці у “прямо-м ефірі” демонструють свій професіоналізм, ще раз доводить, що таким відповідальним та надійним захисникам держави будь-яке бойове завдання по плечу.

Командири прапорщика Шуляка кажуть, що на місці Андрія Андрійовича ніколи не стояв, а його ініціативність та професіоналізм завжди допомагали йти вперед. Так, в 2012 році він закінчив коледж сержантсько-старшинського складу вищого рівня у Харкові. Багато ува-

ги приділяє і фізичному самовдосконаленню.

Добре, коли робота людині – в радість, адже можна відбутися й реалізувати себе. А якщо й вдома – згода та спокій, кращого й бажати годі. У Андрія Шуляка – невеличка, але дружна сім'я – турботлива дружина та чарівна донька із милозвучним ім'ям Злата.

За плечима прапорщика Андрія Шуляка не багато і не мало – 13 років служби в Збройних Силах України, і в нього ще багато енергії та професійних планів. Адже, як говорить Андрій Андрійович, жодного дня він не шкодував, що присвятив своє життя захисту Вітчизни.

Тетяна Сухоборова. м.Євпаторія.

ПЕРШІ СТРИБКИ

Під куполом парашута – другоккурсники

На аеродромі Харківського аероклубу імені Валентини Гризодубової 13 курсантів II курсу льотної факультету Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (ХУПС) виконали стрибки з парашутом з вертольота Мі-8МТ.

Слід зазначити, що другоккурсники стрибали з вертольота вперше у житті. Усі вони здійснили по 2 обов'язкових стрибки з висоти 600 метрів.

– Перед стрибками курсанти пройшли необхідне теоретичне навчання, наземний тренінг та інструктаж, а також підготовку на трена-

жерах. Тому під час практичних стрибків усі курсанти діяли впевнено, – зауважив керівник занять начальник парашутно-десантної служби підполковник Руслан Яцко.

Привітав курсантів з успішним приземленням заступник начальника льотної факультету з

виховної роботи підполковник Михайло Кузнецов.

– Я давно чекав цього моменту, коли виконаю свій перший стрибок з парашутом. Страху у мене не було, адже до цього з нами була проведена наземна підготовка і ми були повністю готові до справжніх стрибків, – розповів курсант-вертолітник Євген Копотун.

До речі, вже незабаром майже 40 курсантів-вертолітників III курсу ХУПСу виконають на цьому аеродромі перші свої польоти на Мі-2.

*Дмитро Чалий.
м.Харків.
Фото автора.*

АВІАМОДЕЛЬНИЙ СПОРТ

Цей вислів, мабуть, не викликав би якихось особливих емоцій, коли б стосувався організації льотної зміни у якійсь авіаційній частині. На то вона і бойова авіація, щоб літати за будь-яких погодних умов.

Але ці польоти, проведені на базі авіаційної комендатури, якою командує полковник Віктор Дейнега, мали свої особливості та відмінності від звичайних. Адже небесний простір над злітною смугою опанували літаючі копії моделей літаків часів Першої та Другої світової війни. А їхні володарі вже вкотре зустрілись на гостинній полтавській землі для проведення чергового чемпіонату України з повітряного бою.

Тридцять п'ять учасників з десяти міст України виборювали першість у трьох номінаціях за почесне право здобути Кубок змагань. Дев'ять спортсменів представили свої моделі у класі “Перша світова війна” і двадцять шість – “Друга світова війна”. Окрім виконання визначених вправ повітряного бою, також оцінювалась і точність виконання копій моделей літаків. Тому змагання стали не просто полігоном перевірки майстерності пілотів, а й їхніх творчих здібностей. А якщо до цього додати і те, що вік учасників сягав від тринадцяти до шістдесяти років, то без перебільшення можна говорити, що авіації, як і коханню, “все вікості покорні...”. Але це аж ніяк не вплинуло на яскравий та безкомпромісний характер боротьби, коли на контрольний рубіж вийшли і досвідчені спортсмени, і початківці. Кожен з учасників продемонстрував і волю до перемоги, і можливості своїх літаючих моделей. Але вершини, як зазначив головний суддя змагань – президент Полтавського авіаційного клубу “Небесний капітан” Володимир Шумський, долають найзатятіші. Тому цілком природно, що перемога у класі моделей літаків Першої світової війни підкорилась досвіду та майстерності Дмитра Приходька з Полтави, Олександра Миткіна з Христинівки та Дмитра Гон-

Польоти відбулись попри примхи погоди

чарова з Києва, які посіли відповідно перше, друге та третє місце. А видовишний та певною мірою драматичний фінал повітряних боїв копій літаків Другої світової війни (адже саме під час нього два літальних апарати зазнали серйозних ушкоджень) визначив переможців і у цьому класі. Домінували у ньому знову ж таки полтавці, які не залишили своїм опонентам жодних шансів. Усі сходинки почесного п'єдесталу зайняли Дмитро Приходько, Олександр Безус та Геннадій Дерикаптан.

– Успіх полтавських спортсменів не є чимось випадковим, – зазначив член оргкомітету змагань майор запасу Олександр Зверев. – Підтвердженням їхньої високої кваліфікації є п'ять золотих медалей на минулорічному чемпіонаті Європи, що проходив у Молдові, і представницький склад збірної України (семеро із десяти учасників) на цьогорічному чемпіонаті світу з авіаційного спорту у Фінляндії, де наша збірна посіла третє місце. Можна із впевненістю стверджувати, що прихильники авіаційного спорту Полтавщини, серед яких майже половина – колишні військовослужбовці, не просто закохані у небо і свою справу, вони великою мірою є тим осередком, який об'єднує навколо себе усіх небайдужих людей. Це – нагода розширити свій світогляд, набутти досвід спілкування та моделювання, піднятися над буденністю й проблемами сьогодення. І вже це є головним результатом і перемогою кожного учасника наших змагань. Тому ми віримо, що головні злети у нас ще попереду.

*Володимир Лазарев.
м.Полтава.
Фото автора.*

ЗАКОН Є ЗАКОН**Службова недбалість призвела до тяжких наслідків**

У Центральному регіоні України порушення природоохоронного законодавства завдало державі збитків на суму 1,2 млн грн.

Прокуратурою Центрального регіону України з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері вживаються заходи реагування на порушення законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища. Так, Харківською прокуратурою з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері Центрального регіону України в ході перевірки встановлено, що службові особи одного з підприємств оборонно-промислового комплексу в порушення вимог природоохоронного законодавства не вживали заходів з ліквідації розміщених на території підприємства промислових відходів на відкритому ґрунті, що спричинило засмічення земельної ділянки. Внаслідок забруднення території заповдіано шкоду в розмірі 1,2 мільйони гривень.

Відомості щодо зазначеного кримінального правопорушення, яке кваліфіковане за ч. 2 ст. 367 КК України, внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Розпочато досудове розслідування.

Державі завдано значних збитків

У Центральному регіоні України викрито незаконне вилучення 7,6 га земель оборони вартістю 17,7 млн грн.

Київською прокуратурою з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері Центрального регіону України в ході перевірки встановлено, що через неправомірні дії військових службових осіб, а також службових осіб органів місцевої влади з земель Міністерства оборони незаконно вилучено земельну ділянку одного з військових містечок площею 7,6 гектарів землі, загальною вартістю 17,7 мільйони гривень.

Відомості щодо зазначеного кримінального правопорушення, яке кваліфіковане за ч. 2 ст. 423, ч. 2 ст. 364 КК України, внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Розпочато досудове розслідування.

У Центральному регіоні України виявлено розтрату мобрезерву

Згідно зі ст. 12 Закону України "Про державний матеріальний резерв" державний резерв матеріальних цінностей є недоторканим і може використовуватись лише за рішенням Кабінету Міністрів України.

Полтавською прокуратурою з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері Центрального регіону України в ході перевірки встановлено, що службові особи одного з підприємств, на якому зберігались матеріальні цінності державного мобілізаційного резерву, а саме різноманітні труби, запасні частини до бурових верстатів, насосів, автомобільної та тракторної техніки, перевищуючи свої

службові повноваження, самовільно використали майно державного мобілізаційного резерву, чим завдано державі збитків на загальну суму 13,7 мільйонів гривень.

Відомості щодо зазначеного кримінального правопорушення, яке кваліфіковане за ч. 3 ст. 365 КК України, внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Розпочато досудове розслідування.

Сумнівне списання 25 млн гривень з рахунку військової частини

Військові службові особи однієї з військових частин, зловживаючи своїм службовим становищем, вносили до заявок на фінансування звідоми не правдиві відомості.

Білоцерківською прокуратурою з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері Центрального регіону України встановлено, що за позовами військовослужбовців судами на підставі довідок розрахунків сум заборгованості та інших офіційних документів, які містять завідомо не правдиві відомості, прийняті рішення про стягнення з однієї з військових частин грошової компенсації за продовольчі пайки.

Військові службові особи військової частини, зловживаючи своїм службовим становищем, в інтересах третіх осіб, вносили до заявок на фінансування військової частини завідомо не правдиві відомості, завдяки чому штучно завищили потреби коштів на грошове забезпечення військовослужбовців, а також надавали ці документи до довольчого органу – Командування Сухопутних військ Збройних Сил України. Отримані таким чином кошти на загальну суму 25,2 мільйона гривень безспірному порядку списані з рахунків військової частини та обернені на користь третіх осіб.

Відомості щодо зазначених кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст. 423, ч.2 ст. 366 КК України, внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Розпочато досудове розслідування.

Дивізіони чекають поповнення**КОНТРАКТНА АРМІЯ**

Різни заходи проводять офіцери Львівського зенітного ракетного полку, аби зацікавити контрактною службою в частині потенційних кандидатів. Нещодавно заступник командира полку з виховної роботи майор Олексій Колодін разом з головним старшиною полка старшим сержантом Віктором Микулинцем зустрілись з півсотнею військово-возобов'язаних чоловіків і юнаків призовного віку та розповіли їм про військову службу в полку.

– Цю зустріч ми організували спільно з Радехівсько-Кам'янсько-Бузьким об'єднаним районним військовим комісаріатом, – розповідає майор Олексій Колодін. – Чоловікам, які прийшли на зустріч, ми розповіли про роботу, що їх чекає. Це несення бойового чергування в системі протиповітряної оборони країни. Також продемонстрували відеоролики, де показується бойова робота полку. Зазначили, що

перше грошове забезпечення контрактника складатиме 2100 гривень на місяць, і воно постійно зростатиме. Декілька людей зацікавили нашою пропозицією і почали збирати необхідні документи. Тож у полку чекають на поповнення контрактниками.

Владислав Назаркевич.
"Крила України".
Фото автора.

СЕМІНАР**Навчаються психологи**

На базі 60-го Будинку офіцерів завершився навчально-методичний семінар з офіцерами, які відповідають за організацію та проведення психологічної роботи у військових частинах Вінницького гарнізону. Захід відбувся відповідно до рішення першого заступника начальника Генерального штабу ЗС України і проходив під керівництвом тимчасово виконуючого обов'язки начальника Соціально-психологічного центру ЗС України підполковника Олега Чепура.

Навчально-методичний семінар мав на меті формування у військових психологів практичних навичок організації та проведення цілеспрямованого інтерв'ю і психологічного консультування під час роботи з особовим складом та членами їх сімей, вміння застосовувати підходи різних психологічних шкіл для надання психологічної допомоги особистості, обговорення проблемних питань щодо психологічної роботи у військових частинах Вінницького гарнізону, опрацювання єдиних підходів до організації психологічного консультування у військовій частині.

Упродовж заходу було також проведено інтерактивне заняття з елементами соціально-психологічного тренінгу.

– Даний навчально-методич-

ний семінар удосконалив у офіцерів, які відповідають за організацію та проведення психологічної роботи у військових частинах Вінницького гарнізону навички застосування різних підходів психологічних шкіл під час спілкування з офіцерами та членами їх сімей, а також навчить їх правильно надавати їм допомогу, – розповів підполковник Олег Чепур. – А проведення анонімного опитування учасників семінару – це, перш за все, зворотний зв'язок, який допоможе нам виявити проблемні питання в організації психологічної роботи у військових частинах гарнізону.

Присвячено Герою**"ПІСНЯ ПРО СОКОЛА"**

У Національному військово-історичному музеї України працює виставка "Пісня про Сокола". Вона присвячена столітньому ювілею важливої події в історії авіації – виконанню Петром Нестеровим в небі Києва "мертвої петлі". Він наважився виконати цю фігуру пілотажу першим у світі. Відтоді вона стала називатися "петля Нестерова".

Першими відвідувачами виставки стали Прем'єр-міністр України Микола Азаров, перший заступник Міністра оборони України Олександр Олійник, начальник Генерального штабу – Головнокомандувач ЗС України генерал-полковник Володимир Замана, льотчик-космонавт Герой України Леонід Кадедюк, ветерани, історики та дослідники авіації, майбутні льотчики, представники громадськості тощо.

Експозицію виставки складають моделі та світліни літальних апаратів початку авіаційної ери, документи архівів і музеїв України та Росії, предмети обмундирування та багато іншого, пов'язаного з історією авіації початку двадцятого століття. Справжньою окрасою виставки є фотографії з особистого фотоальбому Петра Нестерова, які люб'язно надали нащадки славетного пілота.

– Певні експонати для виставки надав і музей історії державного підприємства "Львівський державний авіаційно-ремонтний завод", – розповідає його за-

дувач Ярослав Янчак. – Варто зазначити, що вже в 1914 році на початку Першої світової війни видатний пілот героїчно загинув, здійснивши перший в світі авіаційний таран. Сталося це в небі Львівщини поблизу містечка Жовква. Відтак, львівські дослідники авіації з Галицького авіаційно-історико-технічного товариства та секції історії науки і техніки Львівського обласного товариства охорони пам'яток історії та культури також зібрали чимало матеріалів про сміливого пілота. Поблизу місця, де майже сто років назад Петро Нестеров здійснив перший таран, багато років тому існував меморіал. На жаль, зараз він зруйнований. Однак є сподівання, що до столітнього ювілею цієї історичної події, що відзначатиметься наступного року, принаймні частково він буде відновлений. Наразі члени товариства виступають з лекціями і доповідями, присвяченими постаті Петра Нестерова.

Владислав Назаркевич.
"Крила України".

З ПЕРШИХ ВУСТ

Міноборони назвало альтернативу ракетному комплексу “Сапсан”

Міністерство оборони України вважає, що альтернативою оперативно-тактичного ракетного комплексу (ОТРК) “Сапсан” може стати одна з розробок Українського державного конструкторського бюро “Луч”. Про це повідомив міністр оборони України Павло Лебедев.

Раніше стало відомо, що міністерство оборони заморозило програму з розробки ракетного комплексу “Сапсан” через неефективне використання бюджетних коштів підприємством, яке займалося його розробкою.

“Ми відмовились від програми “Сапсан” через те, що за декілька років підприємство витратило понад 200 млн грн і не видало не те що дослідного зразка, вони навіть не видали документацію”, — сказав міністр.

“Зараз альтернатива цій ракеті є – це КБ “Луч”, де йдуть розробки, і попередні випробування показали хороші результати”, — сказав міністр на прес-конференції.

“Це підприємство може в цьому чи наступному році видати дослідний зразок... Що стосується “Сапсану”, то програма закрита через неефективність використання бюджетних коштів, а праву оцінку хай дадуть правоохоронці”, — резюмував він.

Лебедев додав, що Міноборони вже дало свій негативний висновок щодо “Сапсану” і зараз чекає остаточного вердикту Ради національної безпеки і оборони України, куди передані всі документи з цього питання.

ДЕРЖАВНА ІНІЦІАТИВА

Україна пропонує розробити в рамках ООН закон щодо боротьби з морським піратством

Україна у межах боротьби з морським піратством пропонує розробити в рамках ООН закон, який визначав би правові принципи боротьби з піратством на національному рівні.

Таку пропозицію озвучив спеціальний представник України з питань Близького Сходу та Африки Геннадій Латій в Дубаї під час виступу на Третій міжнародній конференції щодо боротьби з морським піратством, повідомляє кореспондент Укрінформ.

“Україна пропонує розпочати розробку типового закону в рамках Управління Організації Об'єднаних Націй з наркотиків і злочинності (UNODC). Типовий закон визначатиме правові принципи заходів щодо боротьби з піратством на національному рівні, зокрема кримінальну відповідальність за вчинення та фінансування актів піратства”, — сказав дипломат.

Геннадій Латій додав, що Україна як морська держава, громадяни якої неодноразово потерпали від нападів піратів, переконана, що врегулювання проблеми морського піратства може просунути вперед завдяки більш глибокій уніфікації законодавств держав-членів ООН у цій галузі.

Україна у рамках міжнародних зусиль щодо боротьби з морським піратством бере активну участь у роботі Контактної групи боротьби з піратством бі-

ля берегів Сомалі (CGPCS) і її робочих груп.

“Уряд України також нещодавно прийняв постанову, яка надає можливість захисту українських торговельних суден та їхніх екіпажів озброєною охороною”, — додав Геннадій Латій.

Він також відзначив позитивні результати протидії піратству біля берегів Сомалі, яких було досягнуто завдяки постійному міжнародному співробітництву, заснованому не лише на військово-морських операціях. За словами дипломата, результатом міжнародних зусиль стало різке зменшення кількості піратських нападів упродовж останніх двох років: на кінець серпня 2013 року було зафіксовано лише 176 випадків, включаючи 10 захоплень суден, порівняно з 439 інцидентами у 2011 році й 297 кораблями, атакованими у 2012-му.

Український фрегат “Гетьман Сагайдачний” найближчим часом приєднається до операції НАТО “Океанський щит” щодо боротьби з піратством.

Про це під час міжнародної конференції “Роль міжнародних організацій у національній безпеці України” повідомив міністр

закордонних справ України Леонід Кожара.

“Вже за кілька днів флагман Військово-Морських Сил України фрегат “Гетьман Сагайдачний” має вийти з Севастополя, щоб приєднатися до операцій НАТО “Океанський щит” щодо боротьби з морським піратством в районі Африканського рогу та Аденської затоки”, — зазначив Кожара.

Як повідомляв Укрінформ, щорічна Третя міжнародна конференція щодо боротьби з морським піратством проходить в Дубаї 11-12 вересня. Захід організовано Міністерством закордонних справ ОАЕ спільно з глобальним портовим оператором DP World і портовою компанією Abu Dhabi Ports Company. Учасниками зустрічі є більш як 500 осіб з 50 країн, серед яких міністри закордонних справ, посадовці високого рангу, військові, керівники великих судноплавних компаній, провідні експерти та моряки, які побували у полоні у піратів. Серед ключових тем конференції – гуманітарні та економічні збитки від піратства, надання підтримки морякам і вирішення проблеми піратства через співпрацю у політичній, військовій, фінансовій та правовій сферах.

12 вересня у Дніпропетровську пройшли випробування системи підйому ракетно-космічного комплексу Циклон-4. Після випробування зчіпка з трьох елементів буде відправлена до Бразилії, на космодром Алкантара.

ВИПРОБУВАННЯ

У Дніпропетровську випробували частину ракетно-космічного комплексу Циклон-4

Випробування проходили на заводі “Дніпроважмаш”, де обладнана спеціальна площадка “Сухий космодром”. На цей раз проводилася перевірка зчіпки самохідної буферної платформи, пускового агрегату і вантажного макета, який повністю повторює реальну ракету – і за конструкцією, і за вагою. Під час випробування відбулася стиківка буферної платформи з пусковим агрегатом і підйом ракети. Після вдалого підйому ракети знову опустили.

На комплексі “Сухий космодром” бу-

ло проведено лише початкову фазу – постановку муляжу ракети на стартовий майданчик і її уявний запуск. За процесом спостерігали представники півсотні дніпропетровських підприємств, що брали участь у створенні комплексу “Сухий космодром”. Він дозволяє випробувати ракети, створені на Південмаші перед відправкою до Бразилії. Незабаром на космодром Алкантара відправлять платформу, яка буде рухати ракету і пусковий агрегат. Реальний запуск передбачається на грудень 2014 року.

НОВИНИ РИНКУ

Україна проникне на ринок озброєння НАТО завдяки Польщі

Україна передасть Польщі ліцензію на виробництво високоточних артилерійських снарядів. Спільна реалізація проекту дозволить Києву вийти на ринки озброєнь країн-членів НАТО, як вважає “Капітал”.

Як розповіли в прес-службі державного концерну “Укроборонпром”, державний “Польський оборонний холдинг” веде переговори про спільну реалізацію проекту з виробництва артилерійських снарядів. Мова йде про проект з виробництва керованого артилерійського снаряда з лазерним самонаведенням типу “Квітник”. Польща планує отримати ліцензію на його виробництво на металургійному заводі “Mesko”, який входить до “Польського оборонного холдингу”. Виріб вже було представлено на виставці MSPO-2013 у польському Кельці, яка щойно закінчила свою роботу.

Снаряд “Квітник”, розроблений держпідприємством “Науково-виробничий комплекс “Прогрес”, вперше представлений у 2008 р. Калібр снаряда становить 152 мм, для ринку зброї країн-членів НАТО розроблений варіант 155 мм. У грудні 2012 р. “Квітник” надійшов на озброєння української армії. Використовується в артилерійських системах типу “Мста-С” і “Акація”. За інформацією з відкритих джерел, вартість однієї одиниці становить \$ 40 тис.

Це не перший подібний контракт з Польщею. Зокрема польське підприємство “Міста” займатиметься виробництвом бронетранспортера “Дозор-Б”, ліцензійне право на який було передано українською зовнішньоторговельною та інвестиційною фірмою “Укрінмаш”.

Колишній директор департаменту розробки і закупівель озброєння і військової техніки Міністерства оборони Володимир Грек розповів, що, крім України, технології виробництва боеприпасів типу “Квітник” у світі мають лише США і Росія. За його словами, вибір Польщею українського варіанту дозволить нашій країні вийти на нові ринки продажу озброєння: “Світовий ринок боеприпасів безмежний, Польща

не складе конкуренцію. Тут, навпаки, буде просування нашої продукції на світові ринки”.

За словами керівника Центру військово-політичних досліджень Дмитра Тимчука, військово-технічне співробітництво з Польщею може стати політичним кроком, що демонструє Європі готовність України взаємодіяти у питаннях оборони: “Ідея Європейського простору безпеки вже давно обговорюється, але поки все обмежується силами НАТО. У цьому випадку Польща покаже ЄС вигоди від українського ОПК”.

За словами Грека, передача ліцензії залишає за Україною авторське право на військовий виріб, а також можливість надалі модернізувати продані спільно з Польщею зразки: “Нам все одно, де його виробляють. Mercedes теж складають в різних країнах, але від цього Німеччина не втрачає”.

У свою чергу, Тимчук вважає, що Польща зупинила свій вибір на українських проектах з причини їхньої меншої вартості в порівнянні з аналогами. Крім того, ліцензійне право дасть Польщі можливість проводити самостійно модернізації зразків зброї, без прив'язки до українського розробника.

Нагадаємо, що в ході українсько-польського форуму із співпраці у сфері оборонно-промислового комплексу (проходив 27-28 травня 2013 року) обговорювалася можливість спільної розробки зразків військової техніки для подальшого продажу її в третій країні. Тоді йшлося про спільну розробку високоточних засобів ураження і систем активного захисту для бронетехніки. Також обговорювалися питання спільної модернізації військової техніки, створеної на базі розробок радянської епохи, для подальшого продажу на ринки країн Африки та Азії.

Давайте врешті закінчимо війну!

У Радянському Союзі питань архівного та польового пошуку загиблих на місцях боїв та санітарних поховань у роки Великої Вітчизняної війни надавалося велика увага. Діяли чисельні військово-патріотичні клуби, державні та громадські організації, які займалися пошуком, проводили археологічні розкопки на місцях запеклих боїв та поодиноких поховань невідомих героїв Вітчизняної війни. Проводилися навіть Всесоюзні Вахти пам'яті. Відповідно, діяльність цих структур бодай якось фінансувалася з державного бюджету. Решта робилася на ентузіазмі, помноженому на патріотизм слідопитів. На жаль, із розпадом Радянського Союзу розпочалася не лише економічна, політична і суспільна криза на пострадянському просторі, занепаду зазнали і деякі моральні категорії. Принаймні, такою справою, як пошукова робота, займалися вже одиниці... Та з роками знову знаходилися нові ентузіасты, створювалися нові організації, робота з пошуку та встановлення імен загиблих у Великій Вітчизняній війні солдатів та офіцерів набирала обертів.

Не так давно, декілька років тому, в Україні була створена Всеукраїнська громадська організація "Закінчимо війну". – Ця назва організації якнайкраще передає зміст давнього суворовського висловлювання... У Житомирському місцевій осередку ВГО "Закінчимо війну" очолює офіцер Збройних Сил України – старший науковий співробітник однієї з наукових установ Міністерства оборони України кандидат технічних наук майор Андрій Савчук.

Пошуковою роботою Андрій Володимирович займається ось уже друге десятиліття. Закінчивши у 2000 році Житомирський військовий інститут радіоелектроніки, протягом двох років він служив у Національному центрі управління та випробування космічних засобів національного космічного агентства України, що у Євпаторії. А 2002 року старший лейтенант Андрій Савчук з Кримського півострову повернувся до рідного Житомира, вступивши в ад'юнктуру до також рідного військового інституту. Саме в цей час друзі запросили молодого офіцера на перші у його житті розкопки – вахту пам'яті місцевого масштабу у селі Гульськ Новоград-Волинського району Житомирської області. Саме там, у Гульську, розташована так звана гульська "міна" – одне з ключових укріплень Новоград-Волинського укріпрайону, збудованого у 1932-1939 роках, та відомого під назвою "лінія Сталіна". У той час, напередодні Другої світової та Великої Вітчизняної воєн, у Європі існувало чимало потужних укріплених районів – згадати бодай відомі усім лінії Зігфріда, лінію Мажино, лінію Маннергейма. Серед них була і лінія Сталіна – система вузлових оборонних укріплень на Державному кордоні 1939 року, що складалася з 22 укріплених районів від Карельського перешийка до Чорного моря. До складу кожного укріпленого району (УР) входили 3-4 окремих кулеметно-артилерійських батальйони, декілька окремих кулеметних рот та взводів канонічної артилерії, саперний батальйон, батальйон зв'язку та автотранспортна рота. У загрозливий період, як планувалося до війни, кількість кулеметно-артилерійських батальйонів могла бути доведеною до 8, а також до складу УР могли бути введені артполк та навіть стрілецька дивізія (корпус). Укріпрайони лінії Сталіна (звичайно, в СРСР ніхто так її не називав, це – західний термін, який в нашій країні вживається лише в останні десятиліття) зай-

Ще генералісимус Олександр Васильович Суворов, один з найбільш блискучих полководців в історії військового мистецтва, казав такі, відомі багатьом із нас слова: "Війна не завершена, поки не похований останній солдат". І це насправді так! Поки залишаються невідомі солдати, полегли в боях за нашу Батьківщину, поки земля, попри те, що після останньої великої війни минуло майже сім десятиліть, щороку видає на гора її пам'ятки у вигляді останків захисників Вітчизни, снарядів, бомб та інших предметів, так чи інакше пов'язаних із війною, – поки все це відбувається, війна в наших серцях насправді ще не завершена...

мали 50-150 км по фронту і надійно прикривали ділянки, де були розташовані. Та у 1939 році, коли до СРСР були приєднані Західна Україна, Західна Білорусія, Бессарабія та Прибалтика, лінія Сталіна була законсервована, а у 300 км на захід від неї розпочалося будівництво лінії Молотова. Її будівництво у зв'язку з віроломним вторгненням вермахту 22 червня 1941 року завершено не було. І, відступаючи, радянські війська намагалися закріпитися в укріпрайонах 1939 року. Так, у Новоград-Волинському УР, який розкинувся на східному березі ріки Случ, на початку липня сорок першого тривали запеклі криваві бої.

– Поблизу села Гульськ були розташовані довготривалі вогневі точки, у яких та біля яких і займали оборону відступаючі частини та підрозділи Червоної армії, – розповідає майор Андрій Савчук про свою першу вахту пам'яті. – Оборонялися вони до останнього. Тоді, у 2002-ому, наша група підняла на поверхню землі останки п'ятиох бійців. Це були ті, хто з боями відступав від кордону: усі – прекрасно озброєні, з карабінами та самозарядними гвинтівками СВТ, великою кількістю патронів і гранат. І, що трапляється у нашій справі нечасто, – у кожного з бійців був медальйон. Відкривали на свій страх і ризик ці медальйони ми самі, знаючи, звичайно, правила поводження з папером, який протягом понад півстоліття пролежав у пластмасовому пеналі під землею. Так ми встановили імена загиблих бійців, декілька з яких були уродженцями Донбасу.

Після цієї у слідопитському житті майора Савчука були десятки інших вахт пам'яті. В основному, на території Житомирщини – в Новоград-Волинському, Коростенському, Малинському та Радомишльському районах. Багато для його становлення як пошуковика зробив нині вже покійний Павло Шмуневський – почесний пошуковик України, який займався пошуком понад чверть століття, створив та протягом багатьох років очолював Житомирську обласну громадську організацію "Історико-патріотичне об'єднання "Пошук", секретарем якої, до речі, вже декілька років поспіль є майор Андрій Савчук.

Цього року "Пошуку" виповнюється 25 років. За цей час його учасниками знайдено понад 16 тисяч останків загиблих воїнів. Вдалося встановити імена 142 осіб. Організовано більш 25 переполовань загиблих захисників Вітчизни.

В 1990 році завдяки зусиллям житомирських пошуковців вдалося встановити історичну справедливість – домогтися присвоєння високого звання Героя Радянського Союзу (посмертно) командира молодшої підпільної організації "Молода гвардія" капітану Івану Туркеничу (05.05.1900 р. медаль "Золота Зірка" №11623). В червні 2010 року в с.Раковичі Радомишльського району Житомирської області йому було встановлено гранітний пам'ятник на місці бою, під час якого Туркенич особисто підбив три німецьких танки, за що був представлений (але не нагороджений) до звання Героя Радянського Союзу.

ІПО "Пошук" також веде велику архівно-пошукову роботу. Завдяки цьому в 1998 році було встановлено місце загибелі батька другого президента України Леоніда Кучми. Це, насамперед, заслуга дружини офіцера Наталії Морокрової, чоловік якої служив на посаді командира окремого батальйону зв'язку у Бердичеві. Вона присвятила все своє життя архівному й польовому пошуку, брала участь у багатьох Всесоюзних вахтах пам'яті.

А у 1999-2000 роках "пошуковцями" було знайдено масове поховання мирного населення міста Житомира та ромів, які разом були страчені у районі Богунія обласного центру. Одразу після війни, в 1945-46 роках, проводилася часткова ексгумація тіл розстріляних, але тоді розрили декілька могил, переконалися й зарили назад. З того часу на місці поховання виріс ліс, і всі забули про те, що тут було страчено 14 110 чоловік... Завдяки Павлу Шмуневському історичну справедливість було відновлено, і в 2003 році на місці масового поховання з'явився пам'ятний знак жертвам фашизму.

Наприкінці минулого року пошуковці знайшли у селі Бондарці Житомирського району збитий літак ДБ-3 з двома членами екіпажу, вірніше – їхніми останками. 10 липня 1941 року на аеродром базування Кіровоград повертався після виконання бойового завдання з нанесення бомбового удару по переправі противника бомбардувальний полк, який ішов без прикриття винищувачів, – їх просто не було в наявності. В небі над Житомиром фашистські стервятники напали на бомбардувальники, розсіяли їхній стрій та почали по одному збивати. Знайдений у Бондарцях 72 роки по тому літак – один із цих збитих. В обох загиблих авіаторів пошуковці знайшли солдатські медальйони, завдяки яким вдалося встановити їхні особи. Це були льотчик В'ячеслав Симаков та повітряний стрілок Василь Глібов. Обидва – 1918 року народження, перший – з Росії, а другий – з-під Кам'янця-Подільського. Пізніше з архівних документів стали відомі імена та доля решти членів екіпажу літака. Штурман залишився в живих, через кілька днів після падіння літака повернувся в полк, продовжував воювати і загинув у 1944-му. Стрелець-радист загинув при приземленні з парашутом, похований у селі Барашівка Житомирського району.

Дві вахти пам'яті пошуковці відстояли вже цього року – в Малинському та Бердичівському районах Житомирщини. Остання з них відбулася 14 травня у селі Іванківці Бердичівського району. Місцеві мешканці копали рів для проведення газогону, коли знайшли людські останки. Через сільського голову вони вийшли на міліцію, а та переадресувала на "Пошук" – єдиний в області повноважний орган, що має усі дозвільні документи на проведення пошукових робіт та археологічних розкопок. Прибувши на місце та розпочавши розкопки, пошуковці знайшли тут санітарне поховання 1941 року. На запитання, а як же вони змогли так точно визначити місце поховання, офіцер відповів просто й вичерпно:

– Ознак багато... По-перше, дати на гільзах патронів та монетах – усі вони були випущені у 1937-39 роках. По-друге, гранати РГД-33, які вже у 1942 році були заміннені на більш сучасні РГ-42. І перелік цих ознак, відомих кожному фахівцю, можна продовжувати...

Сьогодні "Пошук" проводить дослідницьку роботу, вивчає маловідомі історичні факти та події, які відбувалися на території області під час Великої Вітчизняної війни. Так, у співпраці з німецькою стороною досліджувався військово-історичний об'єкт – польова ставка Генріха Гімmlера "Хевгвальд".

Декілька місяців тому "пошуковики" представили широкому загалу дві книги, видані житомирським видавництвом "Волинь". Ці книги є тими поодинокими в наш час виданнями, які проливають світло на маловідомі сторінки нашої історії. Їх автори – Андрій Савчук та Владислав Кругляк. Перша з них називається "У вогні війни. Житомир. 1941-1944. Окупація. Опір. Визволення" і розповідає про житомирських підпільників та партизанів, життя окупованого міста, розстріли євреїв, ромів, військовополонених, а також про інші епізоди, пов'язані з війною.

Друга книга має назву "Stalag 358. Трагедія житомирського забутого "Освенціма". В ній йдеться

ся про табір для військовополонених рядового й сержантського складу, що знаходився у Житомирі і в якому померло від ран, голоду та знущань, а також було страчено 65 000 радянських військовополонених.

Сьогодні на місці масового поховання військовополонених червоноармійців знаходиться стадіон та спортивне містечко 93-го окремого лінійно-вузлового полку зв'язку 8-го армійського корпусу. Представники ВГО "Закінчимо війну" разом із органами місцевого самоврядування звернулися до Міністра оборони України з клопотанням про вшанування пам'яті закатованих військовополонених шляхом встановлення пам'яті колишнього табору Меморіального комплексу. Звернення патріотів підтримує народний депутат України Юрій Зубко.

Ось такими, власне, справами займається житомирський "Пошук", такими проблемами переймається очільник житомирського осередку ВГО "Закінчимо війну" Андрій Савчук – офіцер, науковець та справжній патріот. Займається виключно у вільний від службовий час – не досипаючи, не шкодуючи сил і нехтуючи власними інтересами. Що ж... Побільше б нам таких майорів!..

**Олексій Тригуб.
"Крила України".**

УГОДА НА МІЛЯРД**Чеський уряд ухвалив продовження оренди Gripen**

Уряд Чеської республіки 11 вересня схвалив рішення стосовно оренди винищувачів Saab JAS 39 Gripen. Таким чином Gripen залишаться у строю чеських ВПС найменше ще на 14 років. Через 12 років термін оренди або черговий раз подовжать, або припинять. Зараз триває розробка документів за новим договором, який із компанією Saab планують підписати у грудні.

Такому рішення передувала пропозиція компанії Saab, від якої чехи не змогли відмовитися. Передусім Saab суттєво знизив

вартість оренди літаків, яка, за даними міноборони Чеської Республіки, знизилася на третину, а також пообіцяв провести модернізацію літаків протягом усього терміну дії контракту. Зараз у строю ВПС республіки нараховується 12 одномісних JAS 39C і два двомісних JAS 39D Gripen, орендованих за мільярд доларів США. Цей контракт був підписаний у 2004 році терміном на 10 років.

З урахуванням нового контракту загальний портфель замовлень міністерства оборони Великої Британії на бронемашини типу Foxhound склав 400 одиниць. Попередні автомобілі закуповувалися британським військовим відомством у рамках програми термінової оперативної потреби, що дозволяє витратити кошти на термі-

нові оборонні закупівлі без проведення формального тендера.

У листопаді 2012 року повідомлялося, що британське військово-відомство має намір придбати додаткову партію з 50 бронемашин Foxhound. Сума потенційної угоди оцінювалася в 80 мільйонів доларів. Проте, через скорочення військових витрат, обсяг заку-

півлі машин скоротили до 24 одиниць.

Foxhound здатний розвивати швидкість до 132 кілометрів за годину. Машина захищена від саморобних вибухових пристроїв і влучань легкої стрілецької зброї. Додатково броньовики можуть бути укомплектовані захистом від гранатометних пострілів.

КОНТРАКТИ**Велика Британія збільшує замовлення на Foxhound**

Міністерство оборони Великої Британії уклало з американською компанією General Dynamics Land Systems контракт на поставку додаткової партії легких броньованих автомобілів Foxhound, повідомляє Jane's. Відповідно до умов нової угоди, вартість якої склала 36,4 мільйона доларів, британське військово-відомство має одержати 24 нові бронемашини.

В УТИЛЬ**США задумалися про списання**

Командування ВПС США розглядає кілька варіантів скорочення військових витрат з метою виділення коштів на нові розробки, повідомляє Defense News з посиланням на джерела в Пентагоні й оборонно-промислому комплексі. Зокрема, військові розглядають можливість списання всіх наявних літаків-заправників KC-10 Extender і штурмовиків A-10 Thunderbolt II. Крім того, під скорочення можуть підпасти винищувачі F-15C Eagle.

Як додатковий варіант скорочення військових витрат розглядається можливість відмови від тендера на поставку пошуково-рятувальних вертольотів, на закупівлю яких планується витратити 6,8 мільярда доларів. Скільки саме коштів планують зберегти ВПС у випадку реалізації планів, не уточнюється. Остаточне рішення про який-небудь із варіантів поки не прийнято.

Завдяки скороченню витрат ВПС США зможуть у повному обсязі профінансувати найбільш важливі програми розробки й поставки нової техніки, включаючи

винищувачі F-35 Lightning II, літаки-заправники KC-46A, а також перспективні літаючі танкери, які будуть закуплені за підсумками тендера KC-Y. Остаточне рішення, які і завжди за Конгресом США.

ВПС, ВМС і Армія США повинні підготувати по два варіанти власних бюджетів на 2014 фінансовий рік, що почнеться 1 жовтня 2013 року. Перший варіант повинен враховувати всі можливі скорочення, передбачені секвестром державного й оборонного бюджетів. Другий варіант має вписуватися в розширену версію

бюджету Пентагону на 2014 рік, що на 52 мільярди доларів більша від необхідних скорочень.

У цей час на озброєнні США перебувають 340 штурмовиків A-10, половина з яких числяться за авіацією Національної гвардії. Раніше ВПС США пропонували списати п'ять ескадрілей штурмовиків, однак Конгрес таку ідею скорочення витрат не підтримав. Крім того, американські військові мають на озброєнні 59 заправників KC-10 і 250 винищувачів F-15C.

НАМИРИ**Індія докупить Super Hercules**

Рада оборонних закупівель міністерства оборони Індії схвалила придбання у США додаткових шести військово-транспортних літаків C-130J Super Hercules, повідомляє Defense News. Сума потенційної угоди оцінюється в мільярд доларів.

Як очікується, про підписання контракту буде оголошено після зустрічі прем'єр-міністра Індії Манмохана Сингха із президентом США Бараком Обамою 27 вересня 2013 року.

Про те, що Індія має намір придбати в США додаткові транспортники C-130J, стало відомо в 2012 році. У липні минулого року міністр оборони Індії оголосив, що уряд США уже схвалив продаж додаткових транспортників, а контракт на поставку літаків буде підписаний на міжурядовому рівні.

У цей час ВПС Індії мають на озброєнні шість військово-транс-

портних літаків Super Hercules, придбаних у США в 2008 році за 1,1 мільярда доларів. Останній із цих літаків передали Індії в грудні 2011 року. Індійське військово-відомство також оголосило про намір придбати шість військово-транспортних літаків C-17 Globemaster III на додачу до вже закуплених десяти таких машин.

НА ОЗБРОЄННЯ**ВПС Росії одержали п'ять нових бойових літаків**

Корпорація "Іркут" передала ВПС Росії два нових багатоцільових винищувачі Су-30СМ і три навчально-бойових літака Як-130. Про це, як повідомляє РІА "Новини", заявив головком ВПС Росії генерал-лейтенант Віктор Бондарев. За його словами, винищувачі будуть переведені на авіабазу в Липецьку, а навчально-бойові літаки – у Борисоглібськ.

Поставка винищувачів Су-30СМ у війська проводиться в рамках двох контрактів, останній з яких був підписаний у грудні 2012 року. У цілому, російські військові повинні одержати 60 бойових літаків.

Планується також, що 12 винищувачів типу Су-30СМ будуть поставлені авіації Чорноморського флоту для заміни застарілих літаків.

У березні поточного

року стало відомо, що Міністерство оборони Росії приступило до формування нової держпрограми озброєнь на 2016-2025 роки. Новий документ передбачає закупівлю 50 нових навчально-бойових літаків Як-130. На це планується витратити близько 23 мільярдів рублів. Перші 55 Як-130 Міністерство оборони Росії купило в грудні 2011 року.

АМБІЦІЇ

Перший полк, озброєний комплексами С-400, заступив на бойове чергування в 2007 році. Він розташований неподалік від підмосковного міста Електросталь. До теперішнього часу в Збройних силах Росії були сформовані п'ять полків комплексів С-400: два у Підмосков'ї, по одному на Балтійському і Тихоокеанському флотах і один у Південному військовому окрузі. До складу кожного полку входять

два дивізіони С-400 по вісім пускових установок у кожному.

Поставка зенітних ракетних комплексів здійснюється в рамках держпрограми озброєнь на 2011-2020 роки. Цим документом передбачена закупівля 28 полкових комплексів С-400. Раніше повідомлялося, що розмістити нові зенітні комплекси планується в першу чергу в приморських і прикордонних районах Росії.

По три полки в рік

Збройні сили Росії, починаючи з 2014 року, будуть одержувати по два-триполкових комплекти зенітних ракетних комплексів С-400 в рік. Про це заявив генеральний директор головного системного конструкторського бюро "Алмаз-Антей" Віталій Нескородов. За його словами, два полкових комплекти будуть передані військовим вже до кінця 2013 року. Відповідно до планових документів, підприємство виготовляє два-три полкових комплекти на рік і в подальшому обсяги лише зростатимуть.

"Булаву" перевіряють пусками ракет із серійної партії

Випробувальні пуски міжконтинентальної балістичної ракети морського базування Р-30 "Булава-30" виконуватимуться носіями із серійної партії, до якої, власне, і належав невдало запущений 6 вересня 2013 року босприпас. Про це, як повідомляє РІА "Новини", заявив заступник голови Військово-промислової комісії при уряді Росії Олег Бочкар'єв.

– Якщо був пуск, і ракета не змогла виконати бойове завдання, звичайно, будуть розпочаті дії, які, в тому числі, передбачатимуть додаткові пуски ракет з тієї партії, якій вона належала, – пояснив Бочкар'єв. Він також розповів, що після того, як будуть з'ясовані причини невдалого запуску ракети 6 вересня, вся серійна партія носіїв буде ретельно перевірена фахівцями. Не виключено, що серійні ракети

повернуть на Воткінський завод в Удмуртії, що випускає "Булаву" і комплекси "Тополь-М". За словами Олега Бочкар'єва, глибина й методика перевірки усієї партії ракет будуть визначені після з'ясування причин невдалого пуску.

Якщо буде можливість проведення перевірки ракет у місцях їхнього зберігання, то вона буде здійснюватись без передачі носіїв заводу-виробнику.

ДОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ

РОЗРОБКИ

Студенти ХАІ розробили наносупутник "УМС-1"

Харківський аерокосмічний університет спільно з іншими провідними вузами країни завершив розробку технічної документації першого в Україні молодіжного наносупутника "УМС-1".

"Аерокосмічні університети країни давно хотіли мати свій маленький супутник. Це не тільки модно, а й актуально в наш час, оскільки провідні вузи світу цим займаються. Так студенти можуть не тільки долучитися до створення супутників, але й потім вчитися на них. Тому Національний центр аерокосмічної освіти молоді запропонував університетам України зайнятися створенням наносупутника", – розповідає заступник завідувача кафедри ракетно-космічних двигунів і енергетичних установок літальних апаратів ХАІ Сергій Губін.

За його словами, під егідою Берлінського університету був розроблений проект, в якому взяли участь чотири виші України – ХАІ, ХНУРЕ, Дніпропетровський національний університет і Київський політех. "Університети отримали можливість мати власну мережу радіоліній зв'язку, в тому числі і зв'язку з німецькими супутниками. Це був початковий

поштовх", – зазначає Сергій Губін. Після цього вузи України об'єдналися над створенням супутника малого класу – наносупутника, який працював би з наземною інфраструктурою. Такий супутник може використовуватися провідними аерокосмічними вузами і як сучасний лабораторний практикум, і для проведення зйомок земної поверхні, прийому та обробки супутникової інформації.

Під керівництвом провідних вчених студенти та аспіранти ХАІ розробили проекти системи енергопостачання та системи управління бортовою апаратурою наносупутника, а в ХНУРЕ – апаратури супутникової навігації. Інші вузи займалися розробкою корпусу, апаратури корисного навантаження, сонячних панелей, наземних терміналів і створенням радіоліній зв'язку.

"Ми маленький супутник встановлюємо на трохи більший, і вони працюють разом. Якщо у нас будуть якісь відмови, то вони можуть бути продубльовані, щоб визначити, в чому помилка. Такої технології у створенні малих космічних апаратів в університетах України поки немає. Ми хочемо її відпрацювати і показати, що ми

це не тільки вміємо, а й робимо", – пояснює Сергій Губін.

Творці збираються запустити студентський супутник на орбіту нової української ракети-носія "Циклон-4" з бразильського космодрому в грудні 2014 року. "Планується відправити разом з ракетою і український малий супутник "Мікросат". Ми хочемо приєднатися до цього запуску", – розповідає Сергій Губін.

Чи судилося збутися цим планам, невідомо. Адже на виготовлення супутника необхідно більше 50 мільйонів гривень, з них 12-14 мільйонів – на його розробку в ХАІ. Але на сьогодні вузи грошей не отримали. Сергій Губін говорить, що було б логічно, якби частину коштів виділило Міністерство освіти, а іншу частину – Державне космічне агентство. Не виключають розробники і можливість залучення приватних інвестицій.

"Все впирається в те, що у нас немає такого відкритого фінансування, як у Європі. Що стосується приватних інвесторів, які могли б бути в цьому зацікавлені, то вони проявляють певний інтерес. Але поки не покажемо їм готове залізо, то навряд чи хтось піде назустріч", – додає Сергій Губін.

СПІВПРАЦЯ

Україна – Китай: В космосі разом

10 вересня 2013 року в ДКА України відбулись переговори з делегацією Китайської національної космічної адміністрації (КНКА) на чолі з її Головою Ма Сінжуем.

Під час зустрічі китайській стороні було представлено презентації щодо діяльності ДКА та підприємств космічної галузі України, обговорено стан та перспективи розвитку двостороннього співробітництва у космічній сфері. Зокрема, було проаналізовано стан виконання Програми українсько-китайського співробітництва у космічній сфері на 2011-2015 роки та досягнуто домовленості щодо її доповнення новими масштабними проектами.

Також сторони обговорили питання, пов'язані з проведенням наприкінці вересня цього року в Пекіні другого засідання Комісії із співробітництва між Урядом України та Урядом КНР

та участі української делегації в Міжнародному астронавтичному конгресі (23-27 вересня 2013 року, Пекін).

Окрім переговорів, які відбулися у Державному космічному агентстві України, делегація Китайської національної космічної адміністрації провела зустрічі з Президентом України у 1994-2004 роках Л.Кучмою, Президентом Національної академії наук України Б.Патоном, а також відвідала підприємство космічної галузі КП "СПБ Арсенал".

11 вересня делегація КНКА відвідала у Дніпропетровську ДП "КБ "Південне", ДП "ВО "Південмаш" та ВП "Дніпротязмаш".

ВІЗИТИ

Україна і ядерні випробування

9 вересня 2013 року в ДКА України відбувся візит Виконавчого секретаря Підготовчої комісії Організації Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань (ПК ОДВЗЯВ) доктора Лассіна Зербо. Цей візит є одним із перших після його призначення на посаду Виконавчого секретаря ПК ОДВЗЯВ з 1 серпня ц.р. (4-й за рахунком після візитів до Китаю, Росії та США).

За результатами переговорів українська сторона очікує підтримку ПК ОДВЗЯВ в подальшій технічній модернізації української сейсмічної станції PS 45. Важливим є збільшення представлення України в робочих органах ПК ОДВЗЯВ.

Крім того, українська сторона очікує від ПК ОДВЗЯВ пропозицій щодо можливих шляхів виконання зони відчуження Чорнобильської АЕС для проведення заходів Комісії.

Цей візит та заплановані переговори забезпечили підтримку прагнень України в справі подальшим зусиллям для досягнення ратифікації Договору тими країнами, від

приєднання яких залежить набуття ним чинності.

В ході візиту відбулись зустрічі з Віце-прем'єр-міністром України К.Грищенком та керівництвом Міністерства закордонних справ України, а також відвідування української сейсмічної станції PS45 (м.Малин), яка підпорядкована ДКА України і є складовим елементом Міжнародної системи моніторингу зазначеного Договору.

Цей візит був особливо важливим під час підготовки до участі високої делегації України у заходах 68-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН, присвячених питанням ядерного роззброєння та нерозповсюдження.

З ТЕХНІЧНИХ ПРИЧИН

Перший після аварії пуск РН "Протон-М" відкладається

У компанії International Launch Services Inc. (ILS) підтвердили, що перший після аварії запуск ракети-носія, яка сталася в липні 2013 року, був знову відкладений через несправності першого ступеня ракети.

"Запуск ракети "Протон" із супутником зв'язку Astra 2E був відкладений з технічних причин, пов'язаних з ракетою-носієм. Дата запуску буде визначена пізніше. Фахівці Центру Хрунічева (підприємство-виробник ракет "Протон") на космодромі Байконур отримали дані про проблеми з першим ступенем ракети. Стало зрозумілим, що необхідна додаткова перевірка ракети, для чого носіїв необхідно повернути в монтажно-випробувальний корпус для

додаткового тестування", – йдеться в повідомленні.

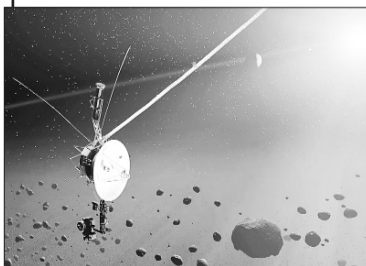
Компанія ILS не наводить подробиць щодо технічних причин, але зазначає, що ракеті й супутнику нічого не загрожує.

Раніше ILS заявляла, що перший після аварії запуск відбудеться 15 вересня. Джерело в ракетно-космічній галузі повідомило РІА "Новини", що планована дата запуску ракети-носія "Протон" – 30 вересня.

ЗА МЕЖАМИ СОНЯЧНОЇ СИСТЕМИ

Voyager 1 вийшов у міжзоряний простір

12 вересня 2013 року керівники проекту американської міжпланетної станції Voyager 1 офіційно оголосили про вихід космічного апарата в міжзоряний простір. Сталося це більше року тому, 25 серпня 2012 р., проте знадобилося більше року, щоб отримати надійні підтвердження цього.

У серпні 2012 р., коли Voyager 1 знаходився на відстані 122 а.о. від Сонця, його прилади зареєстрували значне зростання кількості іонів високих енергій і обвальне зниження кількості іонів низьких енергій. Однак для незалежного підтвердження були потрібні дані про напруженість магнітного поля і про щільність плазми в області польоту КА.

Їх вдалося отримати 9 квітня 2013-го, в умовах сонячного спалаху, коли прилад для вимірю-

вання плазмових хвиль PWS вловив коливання плазми з частотою 2,6 кГц, яка відповідає щільності електронної плазми 0,08/куб.см. Зростання цього параметра в 40 разів у порівнянні з попереднім значенням визнали достатнім підтвердженням серпневих даних про концентрацію іонів. Додаткова обробка результатів вимірювань за листопад і жовтень 2012 дозволила виявити аналогічні коливання і остаточно підтвердити висновок про вихід КА Voyager 1 з геліосфери в міжзоряний простір у серпні 2012 р.

Voyager 1 і аналогічний йому Voyager 2 – найдавший і найстаріші посланці людства – працюючі міжпланетні апарати. Вони були запущені у вересні і серпні 1977 р., провели піонерські дослідження зовнішніх планет – Юпітера, Сатурна, Урана і Нептуна – і працюють дотепер.

ПУСКИ

Науково-дослідний супутник "SPRINT-A" успішно виведений на орбіту новою японською ракетою "Епсилон", повідомило японське аерокосмічне агентство (JAXA).

Супутник, розміри якого – 1x1x4 метри, а вага становить 350 кілограмів, буде збирати дані про ультрафіолетові промені, які поглинаються атмосферою Землі і не досягають її поверхні. Крім того, він буде отримувати відомості про атмосферу Марса, Венери і інших планет Сонячної системи. Витрати на його розробку склали 48 мільйонів доларів.

Його мали запустити ще 27 серпня, але старт ракети не відбувся через збій в синхронізації в соті частки секунди наземних комп'ютерів і обладнання на ракеті. В основу розробки ракети лягли три принципи – "економія часу", "економія людських ресурсів", "економія обладнання". Витрати на розробку, яка тривала 12 років, і перший запуск склали близько \$205 млн.

Нова японська ракета "Епсилон" успішно вивела на орбіту супутник SPRINT-A

Триступенева "Епсилон" в два рази компактніша за ракету H2A (її довжина – 24,4 метра, діаметр – 2,6 метра, вага – 91 тонна), що використовується зараз, і значно економніша з фінансових, часових і людських витрат. "Епсилон" оснащена приладами з функцією штучного інтелекту, за рахунок чого перевірка і контроль її готовності до запуску відбуваються автоматично і майже не вимагають участі людини. Запуск ракети можна контролювати з двох

комп'ютерів, у той час як управління H2A займалися кілька десятків людей. З моменту установки на стартовий майданчик до запуску ракети H2A потрібний місяць, "Епсилон" достатньо одного тижня. У результаті вдалося добитися майже триразового скорочення витрат на запуск – він коштує зараз близько 38 мільйонів доларів, а через кілька років знизиться нижче 30 мільйонів. А це майже в три рази менше витрат на запуск H2A, які перевищували \$100 мільйонів.

Танкова трагедія 1941 року

За даними Головного бронетанкового управління, Червона армія на початок війни мала на озброєнні 23,2 тис. танків. Чисельність нових танків "КВ" і "Т-34" складала 1375 машин. Якщо врахувати, що за даними Радянської військової енциклопедії, Німеччина разом зі своїми союзниками зосередила проти СРСР в цілому 4300 танків, то про чисельну перевагу німецьких танків говорити не доводиться...

За шість перших місяців війни, згідно із закордонними джерелами, Німеччина безповоротно втратила 3011 танків і штурмових гармат (на Східному фронті і в Північній Африці). Радянські бронетанкові війська втратили за кампанію 1941 року більше 20,5 тис. танків (Росія та СРСР у війнах XX століття: статистичне дослідження).

Такі величезні втрати тривалий час замовчувалися, і радянська історіографія, віддаючи данину традиціям минулого, повторювала відомий сталінський аргумент, що пояснює невдачі початкового періоду війни браком танків. "Наші танки за якістю перевершують німецькі танки, а наші славні танкісти і артилеристи не раз обертали на втечу хвалені німецькі війська з їх численними танками, – говорив І.Сталін 6 листопада 1941 року, але танків у нас все ж у кілька разів менше ніж у німців. У цьому секрет тимчасових успіхів німецької армії".

На початок нападу на Радянський Союз німецьке командування зосередило велике угруповання військ на південно-західному напрямку. Підготовці військ групи армій "Південь" до вторгнення на територію України надавалося виключно велике значення. Тому не випадково, що за кілька днів до початку бойових дій війська групи "Південь" відідали начальник Генерального штабу вермахту генерал-полковник Ф.Гальдер і головнокомандувач сухопутних військ генерал-фельдмаршал Вальтер фон Браухич. 11 червня 1941 року Браухич провів у штабі групи "Південь" спеціальну нараду, на якій були присутні командувач групи армій "Південь" генерал-фельдмаршал Герд фон Рундштедт, командувач 6-ї армії генерал-фельдмаршал Вальтер фон Рейхенау і командувач 1-ї танкової групи генерал-полковник Евальд фон Клейст. На цій нараді було розглянуто хід підготовки до нападу на СРСР і обговорено план взаємодії танкової групи з польовими арміями і авіацією.

Група армій "Південь" підготувалася до наступу на рубежі від Любліна до гирла Дунаю протяжністю 780 км. До її складу входили 1-а танкова група, 6-а, 17-а, 11-а німецькі, 3-а і 4-а румунські армії і 8-й угорський армійський корпус – всього 57 дивізій і 13 бригад. 1-а танкова група Клейста включала 3-й моторизований (армійський) корпус з 296 танками (13-а і 14-а танкові дивізії); 48-й моторизований корпус з 289 танками (11-а і 16-а танкові дивізії); 14-й моторизований корпус з 143 танками (9-а танкова дивізія). Усього група Клейста налічувала приблизно 758 танків (за іншими даними, 799 танків), включаючи 30 вогнетанків і 105 штурмових гармат. Разом 863 (за іншими даними, 872) одиниці бронетехніки.

Ім протистояло танкове угруповання двох радянських військових округів – Київського Особливого (КОВО) та Одеського (ОдВО), що перетворилися з початком війни в Південно-Західний (командувач генерал-полковник М.Кирпонос) і Південний (командувач генерал І.Тюленев) фронти.

КОВО, до складу якого входили вісім мехкорпусів (4, 8, 9, 15, 16, 19, 22 і 24-й), налічував 5894 танки, в їх числі: 278 "КВ-1" і "КВ-2", 496 "Т-34", 51 "Т-35" і 218 "Т-28". З них близько 4800 танків організаційно входили до складу мехкорпусів. ОдВО мав в своєму розпорядженні два мехкорпуси (2-й і 18-й), які разом мали 809 танків. У більшості це були танки "БТ" і "Т-26", а в 2-му мехкорпусі – 50 одиниць "Т-34" і 10 "КВ-1". Крім того, 234 легких танки були в частинах кавалерії і стрілецьких дивізіях. Всього на початок війни в ОдВО було 1043 танки.

Зауважимо, що німецька танкова група зразка червня 1941 року, маючи в середньому по 905 танків і штурмових гармат, була еквівалентна більш-менш укомплектованому радянському механізованому корпусу.

У другій декаді червня з'єднання групи армії "Південь" прискорено висувалися в вихідні та вичікувальні райони.

За планом "Барбаросса" 6-а армія і 1-а танкова група повинні були завдати удару в напрямку Рівне, Новоград-Волинський, Житомир, Київ з метою прориву оборони радянських військ, захоплення Києва, форсування Дніпра і подальшого розвитку наступу вздовж річки, щоб за сприяння інших об'єднань оточити і знищити з'єднання Київського Особливого військового округу західніше цієї великої водної перешкоди.

11-а німецька, 3-а і 4-а румунські армії, наступаючи з рубежу р.Прут на

могилів-подільському напрямку, повинні були сприяти головному ударному угрупованню в оточенні і знищенні радянських військ на Правобережній Україні.

До кінця дня 21 червня 1941 року німецькі війська зайняли вихідне положення для наступу. У цей день ввечері вони отримали з штабу групи армії "Південь" умовний пароль: "Сказання про героїв. Вотан. Некар 15". Це був умовний сигнал до нападу на Радянський Союз вранці 22 червня. О 3 години ночі війська групи армії "Південь", закінчивши підготовку, завмерли в очікуванні команди...

У той же час війська КОВО в прикордонній смузі жодних заходів з підготовки до відбиття агресії, внаслідок заборони з Центру, не вживали. У районі Сокаля при повному освітленні йшли роботи з обладнання дотів.

О 4 години 15 хвилин гітлерівські з'єднання перейшли в наступ. Головний удар силами 6-ї армії і 1-ї танкової групи противник завдав по лівофланговим з'єднанням 5-ї армії генерал-майора М.Потапова і частково по правому флангу 6-ї армії генерал-лейтенанта І.Музиченка у стик Володимир-Волинського і Струмилівського укріплених районів. Тут на 80-кілометровій ділянці німці ввели в бій 11 дивізій, у тому числі три танкові. Ім протистояли лише дві стрілецькі дивізії 27-го корпусу – 87-а і 124-а, які стояли в таборах позаду УРів. До полудня німецьке командування почало вводити в прорив рухливі з'єднання: 14-а танкова дивізія рушила на Луцьк, 11-а танкова – на Радехів. Німецьким танковим дивізіям вдалося за перший день бою на напрямку головного удару просунути на глибину до 20 км.

863 танкам Групи армії "Південь", що вели наступ на рубежі від Любліна до гирла Дунаю, протяжністю 780 км, протистояло 6937 радянських танків, що були на озброєнні КОВО і ОдВО.

Щоб виправити становище, командувач 5-ї армії генерал-майор М.Потапов наказав 22-му механізованому корпусу генерал-майора С.Кондрусева і 1-й протитанковій бригаді полковника К.Москаленка розбити противника, який перейшов кордон. 22-й мехкорпус мав в своєму складі 712 танків (за іншими даними, 746). Проте 19-й танковій дивізії генерал-майора К.Семенченка і 215-й механізованій полковника П.Барабанова, що висувалися з Рівного в район Ковеля, належало спочатку подолати 140 км шляху, і вони змогли прибути в район бойових дій лише до

кінця дня 23 червня. Найсильніша з них – 41-а танкова дивізія (що мала в своєму складі 415 танків, у тому числі 31 одиниць важких танків "КВ") під командуванням полковника П.Павлова – знаходилася саме в потрібному місці, в прикордонній смузі в районі Володимир-Волинського. Але вона, відповідно до плану оперативного розгортання, рушила до Ковеля. В дорозі дивізія потрапила в болотисту місцевість, частина танків застрягла. Зв'язок з 41-ю танковою дивізією був втрачений, і протягом доби дивізія вважалася "зниклою". Показане завдання не було виконано. В 41-й танковій дивізії з 31 танка "КВ" було втрачено 22, причому противником було підбито тільки 5 машин, надіслано в ремонт 5, інші кинуті екіпажами через поломки. 22 червня був смертельно поранений комкор-22 генерал-майор С.Кондрусев, у командування корпусом вступив начальник штабу генерал-майор В.Тамручі.

На шляху німецької 14-ї танкової дивізії встала 1-а протитанкова бригада (ПТБр) М.Москаленка, що знищила за 5 днів 150 ворожих танків.

22 червня відбулася перша танкова битва в Україні, коли 30 танків "Т-34" з львівського навчального танкового полку атакували фланг 15-го танкового полку 11-ї танкової дивізії генерала Кривеля. Німці втратили три "Т-IV" і два "Т-III", але до вечора передові загоны дивізії вийшли в район Радехова.

Увечері 22 червня командувач фронту генерал-полковник М.Кирпонос отримав директиву Народного комісару оборони, в якій було вказано найбільш завдання військам Південно-Західного фронту. Згідно з директивою, війська фронту повинні були концентричними ударами в загальному напрямку на Люблін силами 5-ї та 6-ї армій і не менше п'яти механізованих корпусів оточити й знищити угруповання наступаючого противника і до кінця дня 24 червня оволодіти районом Люблін.

На виконання наказу Наркома оборони командувач фронтом вирішив залучити для проведення цієї операції всі, які були у фронті, механізовані корпуси. Але через те, що механізовані корпуси знаходилися на великій відстані від району бойових дій, для їх зосередження було потрібно багато часу. Враховуючи це, генерал Кирпонос вирішив спочатку розгромити угруповання противника, що вклинилося, тими силами, які знаходилися недалеко від лінії фронту і навіть вели бій з противником.

Ігор Чичкань.
Людмила Кошелєва.

Матеріал до друку підготував Володимир Алєксєєв.
Далі буде.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ**23-29 вересня**

23 вересня 1915 р. народився льотчик-штурмовик, Герой Радянського Союзу І.М.Герман.

23 вересня 1958 р. вперше в історії космонавтики було запущено триступінчасту ракету Р-7 з блоком "Е" ("Восток").

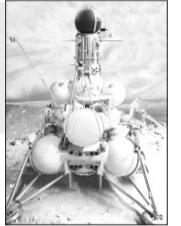
23 вересня 1963 р. народився директор представництва КБ "Південне" ім.М.К.Янгеля в Києві М.О.Мітрахов.

23 вересня 1994 р. в Україну (аеродром Полтава) вперше здійснили візит американські літаки В-1, В-52 на честь святкування 50-ї річниці операції "Френтік".

24 вересня 1916 р. інструктор Качинської військової авіаційної школи К.Арцеулов вперше в Росії навмисно ввів літак у штопор і вийшов із нього.

24 вересня 1940 р. створено Івано-Франківську бригаду тактичної авіації. Командир – полковник С.М.Голубцов.

24 вересня 1970 р. вперше в історії космонавтики з допомогою космічного апарата "Луна-16" було доставлено місячний ґрунт.

25 вересня 1871 р. народився піонер авіації та винахідник С.О.Ульянін.

25 вересня 1921 р. народився борт-інженер-випробувач, провідний інженер з льотних випробувань ДКБ О.К.Антонова Б.М.Зільберман.

25 вересня 1924 р. народився ветеран ВВВ, почесний солдат Військ ППО ЗС України, Герой Радянського Союзу С.М.Осташенко.

26 вересня 1903 р. народився льотчик-бомбардувальник, Герой Радянського Союзу Г.І.Тхор.

26 вересня 1956 р. народився начальник ДНДІА, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, професор генерал-майор О.В.Харченко.

26 вересня 1972 р. народився секретар Комітету з конкурсних торгів Командування ПС ЗС України полковник Ю.М.Мартенюк.

27 вересня 1914 р. народився льотчик-винищувач, Герой Радянського Союзу Д.Б.Глінка.

27 вересня 1922 р. народився штурман, Герой Радянського Союзу І.Н.Кліщ.

27 вересня 1970 р. прийнято на озброєння комплекс С-125М з ракетами 5В27В і чотириракетною пусковою установкою.

27 вересня 2007 р. створено Державне лизингове підприємство "Укравалізинг".

28 вересня 1940 р. народився льотчик-космонавт СРСР, двічі Герой Радянського Союзу О.С.Іванченков.

28 вересня 1946 р. народився льотчик-вертолітник, Герой Радянського Союзу О.С.Голованов.

28 вересня 1948 р. народився директор Державного науково-випробувального центру ЗС України, Герой України, заслужений льотчик-випробувач СРСР, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник генерал-майор Ю.М.Тішков.

28 вересня 1958 р. народився перший заступник Міністра оборони України О.М.Олійник.

29 вересня 1907 р. відбувся перший в історії авіації пілотований політ гелікоптера. Сконструювали його брати Лін і Жак Бреге та Шарль Ріше.

29 вересня 1939 р. створено ДП МО "Миколаївський авіаційно-ремонтний завод "НАРП". Директор – А.І.Лікарєнок.

29 вересня 1941 р. сформовано Севастопольську бригаду тактичної авіації. Командир – полковник Ю.В.Мамчур.

29 вересня 1961 р. сформовано Донецький зенітно-ракетний полк. Командир – полковник О.О.Василєнок.

29 вересня 1983 р. здійснив перший політ транспортний літак КЗП Ан-74 ДКБ О.К.Антонова з ТРДД Д-36, екіпаж С.О.Горбіка.

29 вересня 1983 р. було запущено орбітальну станцію "Салют-6".

Закінчення. Початок у №21.

Второй натиск на Севастополь

Исключительно напряжено в ходе декабрьских боев действовала советская авиация. В первый день второго вражеского наступления советские летчики в воздушных боях сбили 9 вражеских самолетов. Кроме того, они штурмовали немецко-фашистские войска на направлении их главного удара. В четвертом секторе от берега моря до горы Азис-Оба 10 Ил-2 (ведущий Герой Советского Союза майор А. Губрий) под прикрытием 17 истребителей (ведущие капитаны М. Авдеев и К. Денисов) штурмовали передовые подразделения ударной вражеской группировки и уничтожили танк, 3 танкетки, 3 бронемашини, 2 штабных автобуса и до двух взводов пехоты противника. На следующий день 3 Ил-2 (ведущий старший лейтенант М. Ефимов) в сопровождении 4 истребителей уничтожили у хут. Мекензия до трех взводов пехоты врага. Одновременно звено Пе-2 старшего лейтенанта И. Корзунова нанесло бомбовый удар по противнику в районе села Кача.

Положение войск СОР с каждым днем ухудшалось, противнику удалось потеснить советские войска на ряде участков. В результате ожесточенных пятидневных боев они понесли значительные потери в живой силе и технике. Командир базы контр-адмирал Г. В. Жуков доложил командующему Черноморским флотом и СОР вице-адмиралу Ф. Октябрьскому, находившемуся в Новороссийске, о тяжелой обстановке в Севастополе. В ночь на 20 декабря доклад поступил Народному комиссару обороны ВМФ адмиралу Н. Кузнецову, а затем и в Ставку Верховного Главнокомандования. В тот же день начальник Генерального штаба Красной армии Маршал Советского Союза Б. Шапошников передал директору Ставки, предусматривавшую ряд мероприятий по усилению Севастопольской обороны.

20 декабря из Новороссийска в Севастополь под флагом командующего флотом вице-адмирала Ф. Октябрьского

вышел отряд кораблей. Ни их борту находилась 79-я отдельная морская стрелковая бригада (4 тыс. бойцов).

На следующий день из Туапсе в Севастополь на транспорте была отправлена 345-я стрелковая дивизия. Дневной прорыв 21 декабря 1941 года в г. Севастополь отряда кораблей с бригадой морской пехоты на борту при ураганном артиллерийском обстреле и массовой бомбардировке с воздуха требовало большого мужества и высокого мастерства.

Для обеспечения прорыва кораблей в главную базу в воздухе была поднята вся авиация СОР. Это несколько облегчило их положение. Около 13 час. 21 декабря в главную базу вошли крейсера "Красный Крым" и "Красный Кавказ", эсминцы "Бодрый", "Незаможник" и лидер "Харьков", на борту которого находился батальон 9-й бригады морской пехоты из Туапсе. Корабли организованно высадили морских пехотинцев у Сухой Балки. Они с ходу вступили в бой с врагом, который, взяв станцию Мекензиевы горы, подошел к Братскому кладбищу с Северной стороны. 22 и 23 декабря боевые корабли и транспорты доставили из Туапсе в Севастополь 345-ю стрелковую дивизию, насчитывающую 9955 бойцов, отдельные маршсовые подразделения, боеприпасы и 81-й танковый батальон. Контратака 79-й морской бригады и частей 345-й стрелковой дивизии при поддержке корабельной артиллерии была настолько решительной, стремительной и дерзкой, что ошеломленный враг был выбит с Северной стороны. Станция Мекензиевы горы была взята моряками. Фашистские войска были загнаны за долину Бельбек, где и отсиживались до июня 1942 года, предпринимая лишь отдельные вылазки.

И все же обстановка под Севастополем продолжала оставаться тяжелой. В районе д. Бельбек 4-5 км отделяло врага от берега моря. Руководители обороны просили Наркома ВМФ и Военный совет Закавказского фронта прислать две стрелковые дивизии и помочь авиацией Закавказского фронта, так как усиле-

Огненное небо 1941 года над Черным морем

ние войск СОР 79-й бригадой и 345-й стрелковой дивизией не позволит восстановить положение. Об этом они просили доложить И. Сталину.

20 декабря летчики авиакорпуса совершили 143 самолетовылета, из них на бомбоштурмовые действия – 48. В этот день 7 Пе-2 (ведущий майор Ю. Пешков), 6 МБР-2 (16-й авиаэскадрилья майора Н. Смирнова), 14 Ил-2 (ведущие майор А. Губрий и капитан И. Кичигин) под прикрытием 18 истребителей бомбардировали и штурмовали войска противника в районах их расположения. 5 ДБ-3 бомбили скопление войска противника в районе высоты с Итальянским кладбищем. Несмотря на интенсивный огонь зенитной артиллерии врага экипажи Михаила Буркина, Ивана Мурашева, Владимира Мионовского, Анатолия Агапкина и ведущего Федора Чумачева успешно отбомбились. На отходе зенитный снаряд угодили в самолет Михаила Буркина. Была перебита тяга руля высоты, бомбардировщик потерял управление. Экипажу грозила гибель.

Стрелок-радист Григорий Северин взял в руки концы перебитой тяги привода руля высоты и с помощью второго стрелка Григория Еременко по команде летчика опуская и поднимая руль высоты стабилизатора. Это дало возможность Михаилу Буркину довести самолет до своего аэродрома и совершить посадку.

Об огромном напряжении и ожесточенности боев свидетельствует, в частности, такой факт: в течение декабря, при отражении второго наступления противника, корабельные артиллеристы провели 203 стрельбы – почти в четыре раза больше, чем в ноябре, израсходовав при этом 5605 снарядов. В огневом содействии участвовало 18 кораблей, в том числе линкор "Парижская коммуна", 3 крейсера, 2 лидера, 7 эсминцев, 4 тральщика, подводная лодка "Л-6". Как и раньше, интенсивный огонь вели береговые батареи №18, 19, 30, 35 и другие.

В декабре значительная часть сил ПВО СОРа была переброшена на Кавказ для прикрытия созданных там баз флота. В Севастополе оставался лишь один 61-й зенитно-артиллерийский полк. Тем не менее, зенитчики успешно отбивали атаки вражеской авиации, а нередко вели огонь и по наземным целям. Позднее этот полк за отличия в боях был преобразован в гвардейский.

23 декабря командующий Закавказским фронтом генерал-лейтенант Д. Козлов сообщил командующему Черноморским флотом и СОР, что для усиления СОР по указанию Ставки из состава Закавказского фронта выделяется еще 386-я стрелковая дивизия. А на второй день из штаба Закавказского фронта было получено сообщение о том, что по личному указанию И. Сталина из состава Южного фронта в Севастополь направляется один дивизион 8-го гвардейского минометного полка.

Наступление врага заметно угасало. Фронт атак с каждым днем сокращался. Попытка прорвать оборону советских войска на узком участке в районе четвертого сектора 26 декабря не увенчалась успехом. В отражении вражеских атак вновь приняли участие:

лидер "Ташкент", эсминцы "Смышленный", "Безупречный", базовые тральщики "Трал" и "Груз", подводная лодка "Л-6".

Но 28 декабря, после мощной артиллерийской подготовки по боевым порядкам советских войска в четвертом секторе, противник опять перешел в наступление. Ему удалось овладеть станцией Мекензиевы горы. Под Севастополем вновь сложилось критическое положение. Командующий флотом вызвал с Кавказа для артиллерийской поддержки линкор "Парижская коммуна", крейсер "Молотов", эсминцы "Смышленный" и "Безупречный", базовый тральщик "Мина". На второй день, когда 345-я стрелковая дивизия и 79-я МСБР штурмовали станцию Мекензиевы горы, их поддержали огнем только полевые и береговые батареи, но и корабли, прибывшие с Кавказа. Только от огня линкора враг потерял 13 танков. Мощный огонь кораблей, как и 21-22 декабря, оказал большую моральную поддержку защитникам главной базы. Войска СОР 30-31 декабря, поддержанные огнем прибывших кораблей и авиацией, нанесли контрудар и отбросили противника на главном направлении, ликвидировав угрозу прорыва.

Несмотря на сложные метеорологические условия зимы, действия авиации СОР отличались высокой активностью. Авиационная группа, базировавшаяся на Херсонесском аэродроме, с 17 по 31 декабря 1941 года произвела 1130 самолето-вылетов (почти вдвое больше, чем в ноябре), сбила в воздушных боях 18 самолетов противника. Боевая деятельность пилотов авиагруппы была образцом героизма, самоотверженности и высокого мастерства. Вот лишь один из примеров. В воздушном бою самолет капитана А. Агапкина получил 790 (!) пробоин. Сам летчик был ранен в голову, но все же сумел выполнить боевое задание, сбить затем самолет противника и умело посадить свою изрешеченную машину на аэродром.

При отражении второго наступления противника высокую доблесть, мужество, организованность и воинское мастерство проявили все участники обороны Севастополя. В течение шестнадцати суток декабря войска СОРа предприняли 48 контратак силами от батальона до дивизии. В итоге наступления 11-я немецкая армия смогла лишь отсечь советские части в четвертом секторе до тылового рубежа, за долину реки Бельбек. В остальных секторах линия фронта существенно не изменилась. Большую роль в срыве наступления противника сыграла начавшаяся 26 декабря 1941 года Керченско-Феодосийская операция. Командование 11-й армии начало спешно снимать части с севастьяпольского участка и направлять их на Керченский полуостров, а под Севастополем враг вынужден был переходить к обороне. Это окончательно предопределило провал второго наступления немецко-фашистских войска на Севастополь.

Наступал Новый, 1942 год. Впереди были новые тяжелые кровопролитные бои. Были и горести поражений, и радости побед.

Но это было еще впереди.

P.S.

Черноморцы внесли весомый вклад в дело победы над врагом. На Черном море противник потерял от ударов авиации 800 военных кораблей и транспортных судов, а более 500 кораблей и судов получили различной тяжести повреждения. Черноморские авиаторы уничтожили в воздухе и на земле 2149 немецко-фашистских самолетов.

Родина по достоинству оценила героизм и отвагу личного состава Черноморского флота в годы Великой Отечественной войны. 227 воинов-черноморцев, в том числе 61 авиатор, удостоены высокого звания Героя Советского Союза, около 55 тыс. моряков, бойцов морской пехоты, сержантов, старшин, офицеров, генералов и адмиралов награждены орденами и медалями. Боевыми орденами были награждены 55 кораблей, частей и соединений флота, 18 кораблей, частей и соединений преобразованы в гвардейские. Многим из них присвоено почетное наименование "Севастопольских", "Новороссийских", "Керченских", "Николаевских", "Измайльских", "Констанцких", "Сулинских".

Особо отметим заслуги авиаторов и зенитчиков.

Гвардейскими стали:

- 5-й минно-торпедный авиационный полк, преобразованный из 2-го минно-торпедного (№73 от 03.04.42);
- 6-й истребительный авиационный полк, преобразованный из 8-го истребительного (№73 от 03.04.42);
- 1-й зенитно-артиллерийский полк, преобразованный из 61-го зенитно-артиллерийского полка (№138 от 18.06.42);
- 8-й штурмовой авиационный полк, преобразованный из 18-го штурмового (№79 от 01.03.43);
- 11-й истребительный авиационный полк, преобразованный из 32-го истребительного (№190 от 31.05.43);
- 13-й дальнебомбардировочный авиационный полк, преобразованный из 119-го разведывательного (№28 от 22.01.44)
- 2-я минно-торпедная авиационная дивизия им. Н. Токарева (№203 от 05.05.44).

Орденом Красного Знамени (дважды) награждены:

- 11-я штурмовая авиационная Новороссийская дивизия;
- 25-й истребительный авиационный Керченский полк;
- 11-й истребительный авиационный Николаевский полк;
- 6-й истребительный авиационный Севастопольский полк;
- 8-й штурмовой авиационный Феодосийский полк.

Орденом Красного Знамени награждены:

- 119-й морской разведывательный авиационный полк (впоследствии 13-й дальнебомбардировочный);
- 47-й штурмовой Феодосийский полк;
- 7-й истребительный авиационный Севастопольский полк;
- 23-й штурмовой авиационный Николаевский полк;
- 30-й разведывательный авиационный Севастопольский полк;
- 40-й авиационный полк пикирующих бомбардировщиков;
- 36-й минно-торпедный авиационный полк;
- 62-й зенитный артиллерийский полк;
- 73-й зенитный артиллерийский полк;
- 16-я отдельная морская разведывательная авиационная Констанцкая эскадрилья.

Орденом Ушакова I степени награждены:

- 7 штурмовой авиационный Феодосийский полк.

Орденом Красной звезды:

- 45-я авиационная база.

Удостоены почетных наименований:

- "Севастопольских":
- 1-й гвардейский зенитно-артиллерийский полк;
- 2-я гвардейская минно-торпедная авиационная дивизия;
- 13-я авиационная дивизия пикирующих бомбардировщиков;
- 6-й гвардейский истребительный авиационный полк;
- 7-й истребительный авиационный полк;
- 30-й разведывательный авиационный полк;
- "Керченских":
- 25-й истребительный авиационный полк;
- "Николаевских":
- 23-й штурмовой авиационный полк;
- 11-й гвардейский истребительный авиационный полк;
- "Новороссийских":
- 11-я штурмовая авиационная дивизия;
- "Феодосийских":
- 8-й гвардейский штурмовой авиационный полк;
- 47-й штурмовой авиационный полк;
- "Констанцких":
- 5-й гвардейский минно-торпедный полк;
- 13-й гвардейский бомбардировочный авиационный полк;
- 40-й бомбардировочный авиационный полк;
- 18-я отдельная морская разведывательная авиационная эскадрилья;
- "Сулинских":
- 29-й бомбардировочный авиационный полк;
- 43-й истребительный авиационный полк.

Ігор Чичкань. Людмила Кошелєва.

Матеріал до друку підготував Володимир Алексєєв.

14 Крила України

У СВІТІ ЦІКАВОГО

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ

Що може бути кращим за чашечку гарячого чаю в осінню негоду?

Не встигли ми ще насолодитись теплими днями сонячного літа, як ось вже завітала до наших домівок дощова осінь. Все частіше похмурі дні примушують нас більше часу проводити вдома із чашкою теплою ароматного чаю.

Усі ми знаємо про корисні властивості чайного напою, що, зокрема, освіжає і бадьорить, позбавляє від головного болю і втоми, полегшує самопочуття під час спеки, виводить з організму отруту, шлаки і токсини, а ще є поживним продуктом і втамовує голод (особливо – з різними ароматичними і лікувальними добавками).

У цю пору, коли швидко поширюються гострі інфекційні захворювання, хочеться черговий раз нагадати про корисні добавки до чаю. Отже, плоди анісу варто до-

давати в чай, як тільки у вас з'явився неприємне шорсткувате відчуття в горлі. Такий чай можна приймати і якщо кашель вже почався – виликується набагато швидше. Жасмин допомагає впоратися із загальним занепадом сил і симптомами хронічної втоми, підвище знижений артеріальний тиск і збудить апетит. Корінь імбиру можна натирати на терці і заварювати окропом або ж додавати шматочки відразу в заварку. Він чудово зігріває і бадьорить, активізує обмін речовин. Квіти і насіння календули мають бактерицидну дію, що може допомогти при ангіні чи застуді. Лаванда має заспокійливий і спазмолітичний вплив. Такий чай просто чарівно діє при безсонні і неврозгах. Запахні листочки м'ятти, заварені з чорним чаєм, можуть заспокоїти і розслабити ввечері. М'ята допомагає від не травлення шлунка, при температурі або критичній лихоманці під час застуди чи грипу. А ще вона позбавить від роздратування і зменшить кашель при бронхіті.

ДОСЛІДЖЕННЯ

ЕПОХА СІМЕЙНИХ ВЕЧОРІВ ПЕРЕД ТЕЛЕВІЗОРОМ ДОБИГАЄ КІНЦЯ

Експерти EricssonConsumerLab з'ясували звички і переваги користувачів ТБ і відео. Для цього компанії провела щорічне опитування, результати якого були представлені у звіті "Вибір телеглядачів". Дослідження Ericsson проводилося в 15 країнах, і в числі опитаних значаться і російські респонденти.

Експерти з'ясували, що розмови про популярну сьогодні концепцію multiscreen ведуться не на порожньому місці – ідея перегляду відео відразу на кількох екранах набуває популярності серед абонентів у всьому світі. Виявилось, що 72% респондентів хоча б раз на тиждень дивляться відео на мобільних пристроях, при цьому 42% з них в цей час знаходяться поза домом. Чверть опитаних використовують різні пристрої для того, аби дивитися кілька відео одночасно.

Отже, епоха сімейних вечорів перед телевізором добігає кінця: відео все частіше дивляться на ходу. Причому від традиційного телеперегляду відмовляються навіть його вірні фанати – глядачі старшого покоління. За результатами опитування Ericsson, 41 % людей у віці від 65 до 69 років дивляться потокове відео, користуються YouTube і відео за запитом.

Фахівці, щоправда, не поспішають ховати класичне лінійне телебачення. По-перше, воно залишається затребуваним при перегляді спортивних заходів та інших прямих трансляцій. Так, 36% респондентів вважають перегляд спортивних змагань у прямому ефірі важливою частиною сформованої у них, як у телеглядачів, поведінки. А по-друге, на думку експертів Ericsson, сьогодні ринок прагне до так званого "TV a la carte", тобто такого телебачення, яке дозволяло б вибирати і комбінувати контент.

На користь того, що лінійне телебачення сьогодні не замінюється, а швидше доповнюється новими можливостями, говорить і той факт, що 79% російських користувачів поєднують перегляд ТБ з іншими видами діяльності. В основному, це перегляд електронної пошти (59%), спілкування в соціальних мережах і на форумах (57%) та перегляд сайтів (57%).

Крім того, експерти Ericsson з'ясували, що російські оператори, які надають послуги платного ТБ, можуть зберегти свою аудиторію, якщо будуть прислухатися до побажань телеглядачів. На даний момент їх приваблює не кількість каналів, а відсутність реклами і якість контенту. За можливістю дивитися передачі та фільми без перерви на рекламу готові доплатити 37% російських респондентів, а за відео у форматі HD – 40%. Крім того, 25% вітчизняних телеглядачів не пошкодують грошей на те, щоб отримати доступ в інтернет через телевізор, а 24 – на можливість відкладеного перегляду телепрограм.

КІНОАФІША

Український "Параджанов" боротиметься за "Оскар"

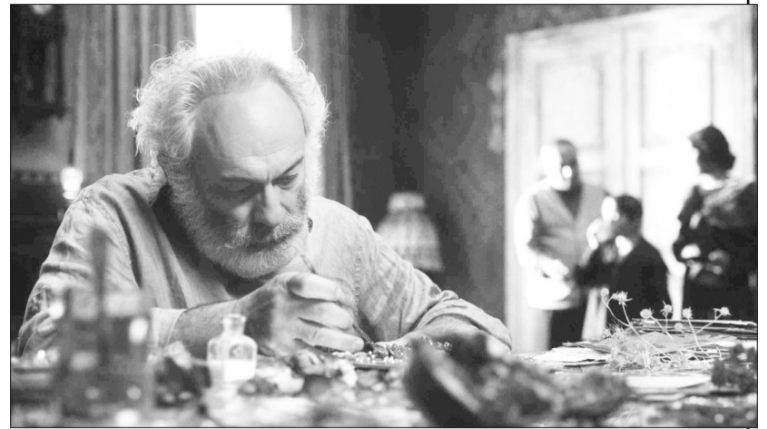
Український Оскарівський комітет обрав фільм, який представитиме Україну в номінації "Фільм на іноземній мові" премії "Оскар" Американської академії кінематографічних мистецтв та наук.

Претендентом на нагороду, як розповідає Українська правда. Життя, стала кінострічка "Параджанов", за яку віддали 6 голосів членів комітету з 10. "Вічне повернення" та "Хайтарма" отримали по 2 голоси.

Фільм "Параджанов" – дебютний повнометражний фільм співрежисера Олени Фетісової (Україна) і Сержа Аведікян (Франція), знятий у копродукції України, Франції, Грузії та Вірменії за підтримки Державного агентства України з питань кіно, ARTE FRANCE, Грузинського та Вірменського національних кіноцентрів. З української сторони фільм представляє кіностудія "Інтерфільм".

Світова прем'єра стрічки відбулася на кінофестивалі в Карлових Варах (Чехія) у липні 2013 року, де "Параджанов" представляв Україну в основній міжнародній конкурсній програмі Eastofthe West. На Одеському міжнародному кінофестивалі в цьому році фільм отримав приз "Золотий Дюк" як найкращий український повнометражний фільм.

Картина розповідає про кінорежисера Сергія Параджанова. Він створює великі фільми, які приносять йому міжнародне визнання. Його зухвала поведінка призводить до конфлікту з радянським тоталітарним режимом. За сфабрикованим звинуваченням, Параджанова кида-

ють до в'язниці. Але незламна любов до краси дає сили творити, незважаючи на роки ув'язнення і заборону на роботу в кіно.

В український прокат фільм виходить 26 вересня 2013 року. Що стосується двох інших учасників у відборі фільму-номінанта від України, це фільми "Вічне повернення" режисера Кіри Муратової та "Хайтарма" режисера Ахтема Сейтаблаєва.

Світова прем'єра картини "Вічне повернення" виробництва кінокомпанії SOTA CinemaGroup і WiseVision (Україна) відбулася на Міжнародному Римському кінофестивалі, що проходив з 9 по 17 листопада 2012 року. Стрічка представляла Україну в основному конкурсному фестивалю. Фільм отримав у 2013 році премію "Ніка" в номінації "Найкращий фільм країн СНД і Балтії".

Картина розповідає історію чоловіка і жінки, які не зустрічалися багато років. Героїв фільму, на перший погляд, нічого не пов'язує, вони лише колишні однокурсники. Одного разу він приїжджає в її місто, щоб відвідати і запитати поради у сформованій в нього життєвій ситуа-

ції: Він любить двох жінок і не знає, як вчинити...

В український прокат фільм виходить 26 вересня 2013 року.

"Хайтарма" ("Повернення") – перший кримськотатарський художній повнометражний фільм режисера Ахтема Сейтаблаєва, знятий кримською телекомпанією АТР.

Фільм створено на основі реальних подій і розповідає про сталінську депортацію кримськотатарського народу показана через погляд прославленого льотчика, національного героя кримських татар Амет-Хана Султана: після звільнення Криму від німецьких загарбників військово командування дозволило Амет-Хану (Ахтем Сейтаблаєв) разом з його бойовими товаришами відвідати батьків в Алуці.

За збігом обставин на час перебування льотчиків в Алуці припала операція НКВС щодо примусової депортації кримських татар. Радянський ас, якого боялися німецькі пілоти, не зміг захистити свій народ від злочину сталінського режиму.

Фільм вийшов в український прокат 17 травня 2013 року.

КУЛЬТУРА

І знову Львів – книжкова столиця України

З метою популяризації української книги як на Заході, так і на Сході країни, ось уже двадцятий раз у Львові з 12 по 15 вересня відбувся Міжнародний книжковий "Форум видавців". Щороку цей захід відвідує все більше і більше людей. Серед них – студенти, молоді науковці, інтелектуали, освітяни, митці, журналісти, бізнесмени. У цьому році на Форум завітало понад 50 000 відвідувачів. Ще 5 млн українців віртуально слідували за новинами по всій Україні і закордоном.

тістю 500-1000 гривень, яку можна подарувати начальникові на день народження, а видання, здатне позитивно вплинути на інтелект нації, – зазначив відповідальний секретар конкурсу Богдан Тихолоз. – Натомість "Малевич" Жан-Клода Маркаде, авторитетного дослідника авангардного мистецтва, – це якраз приклад якісного подарункового видання".

А "П'ятикнижжя" – зібрання творів знакового львівського поета Григорія Чубая (1949-1982), остання збірка якого вийшла 15 років тому.

Серед країн-учасників Форуму – Росія, Німеччина, Чехія, США, Канада, Білорусь, Великобританія, Франція, Данія, Латвія, Литва, Колумбія, Румунія, Сербія, Словаччина, Швеція, Швейцарія.

На "найбільшому у світі ярмарку Української книги", у рамках Форуму, понад 250 видавництв представили свої видання. Тут книголюбів мали нагоду зустрітись з Джереми Стронгом, який презентував дитячу книгу "Нові пригоди ракети на чотирьох лапах", Данутою Валенсию, Юрком Іздриком, Тарасом і Мар'яною Прохаськими та ін.

Під час Львівського міжнародного літературного фестивалю

було проведено понад 250 подій. Наймасштабнішими проектами стали спеціальна польська програма із публічною лекцією Зигмунта Баумана, дискусіями з Адамом Міхником, Маріушем-Цигелом, презентація книжки Данути Валенсі "Мрії і таємниці". Також це – жіноча програма до 150-річчя з дня народження Ольги Кобилянської. Її центральна дискусія – "Історії жінок і жінки в історії".

Під час Форуму відбувся фестиваль "Контекст-2" – своєрідна Школа літературної критики та книжкової журналістики. Так, для 20-ти задалегідь відібраних молодих журналістів відомі літературні критики з Польщі, Франції, Німеччини, Великобританії, Швейцарії і Вірменії провели серію воркшопів, майстер-класів і лекцій з літературної критики та книжкової журналістики. Перекладацькі дискусії і майстер-класи презентували провідні перекладачі світу.

Спеціальним гостем видавничого бізнес-форуму став Едвард Навотка, засновник і редактор популярного сайту "PublishingPerspectives".

Сторінку підготувала Оксана Уретій.

Вдалі влучення парашутистів-“снайперів”

ПАРАШУТНИЙ СПОРТ

На аеродромі “Коротич” Харківського аероклубу ім. Валентини Гризодубової Товариства сприяння обороні України успішно проведено три міжнародних спортивних змагання з парашутних видів спорту – Відкритий турнір на точність приземлення “Кубок дружби”, 16-й Кубок імені К.О.Калініна з класичного парашутизму та 11-й Кубок пам’яті Героя України Василя Мельникова з групових стрибків на точність приземлення.

У заходах взяли участь понад 60 титулованих спортсменів з України, Республіки Білорусь та Російської Федерації. Протягом п’яти днів було здійснено близько 500 стрибків – як пробних, так і на залік. Призові місця та чемпіонські титули спортсмени виборювали у складі 9-ти чоловічих та 4-х жіночих команд, а також в особистому заліку.

Україну на змаганнях традиційно представляли парашутисти з Харківщини, Донбасу, Луганщини, Вінниччини та Криму. Особливою командою під назвою “Повітряні Сили” виступали військово-службовці Збройних Сил України, де капітаном збірної – майстер спорту міжнародного класу прапорщик запасу Ірина Корчмар зі спортивної команди з парашутного спорту (м. Вінниця).

За підрахунками індивідуальних результатів в рамках Відкритого турніру на точність приземлення “Кубок дружби”, перемога дісталася білоруському спортсмену з Вітебського аероклубу Павлу Краснікову. Друге та третє місце посіли росіяни Артур Куніцин та Іван Іванов із Самарського

військово-спортивного клубу.

Серед жінок в першому змаганні перемогли українки. Так, золоту медаль виборола працівник Збройних Сил України із Вінниці Ірина Корчмар, яка стала абсолютною чемпіонкою цих змагань. Одразу ж за нею на п’єдестал зійшла Олена Кириленко, яка займається у Севастопольському аероклубі.

На третю ж сходінку ступила прапорщик Тетяна Кузнецова з Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.

Переможців у 16-му Кубку імені К.О.Калініна з класичного парашутизму серед чоловіків судді визначили наступним чином: перше місце надано білорусу Павлу Краснікову, друге –

росіянину Артуру Куніцину, а третю сходінку заслужив Борис Скібінський із Рівненського аероклубу. В цьому протиборстві українки також порадували вболівальників. Більше за всіх балів у небі набрала кримчанка Олена Кириленко, срібну медаль вручили працівнику Збройних Сил України Ірині Корчмар, а бронзу присудили прапорщику Тетяні Кузнецовій.

Упродовж 11-го Кубку пам’яті Героя України Василя Мельникова з групових стрибків на точність приземлення серед чоловіків фортуна була на боці білоруської команди “Вітебський АСК”, де капітаном Максим Скворцов. На другу сходінку своїх товаришів по команді “Самарський ВСК” вивів

дення Відкритого турніру на точність приземлення “Кубок дружби” та 11-го Кубку пам’яті Героя України Василя Мельникова з групових стрибків на точність приземлення, парашутисти-“снайпери” повинні стрибати з висот до 1000 метрів з борту літака Ан-2. Одне із головних завдань полягало у влученні ногами в центр

двометрового кола, розташованого на землі. За точність приземлення спортсмени отримували бали.

Призи та почесні грамоти переможцям вручили голова Харківської обласної федерації парашутного спорту Олег Шаповалов, Харківський обласний військовий комісар полковник Олександр Середда, генеральний директор Харківського державного авіаційного виробничого підприємства Герой України Анатолій М’ялиця та інші.

Одне із змагань, 11-й Кубок пам’яті Героя України сержанта Василя Мельникова, якого навіки зараховано до списків військово-службовців 95-ї аеромобільної бригади, проведено під патрона-

том Харківського обласного військового комісаріату. Гадаю, що завдяки успіхам у небі подвиг воїна-десантника не згасне і слугуватиме орієнтиром для дітей і молоді, – зазначив полковник Олександр Середда.

За словами представників

суддівської колегії, в цілому українські спортсмени зібрали “врожай” із 19 медалей та 15 дипломів.

– На цих міжнародних зустрічах, як і завжди, наші співвітчизники були на висоті. Приміром, лише жіноча команда “Повітряні Сили” виборола 8 золотих, срібних та бронзових нагород, а також 14 письменних подяк. Вважаю, наші тендітні жінки, які служать чи працюють в армії, показали добрий приклад усім іменитим спортсменам, у тому числі й чоловікам, – зауважив головний організатор змагань Олег Шаповалов.

На завершення спортивної

зустрічі льотчики Харківського

аероклубу ТСОУ продемонстрували

групову майстерність на

легкомоторних літаках типу

Як-52 та ХА3-30. Фігури простого

пілотажу були виконані під

авіаційні гімни у виконанні музик

Харківського університету Пові-

тряних Сил ім.Івана Кожедуба.

Наступні змагання із парашут-

них видів спорту на Харківщині

відбудуться через рік.

Дмитро Горбунов.
м.Харків.
Фото автора.

Артур Куніцин. Бронзовими призерами стали представники Севастопольського аероклубу у складі команди “Грааль”, де капітаном Олександр Шляпников.

Досить запеклою боротьба була серед представниць чарівної статі. Адже розрив між балами кандидатів на перемогу був мінімальним. Та все ж чемпіонами стали представники Збройних Сил України з команди “Повітряні Сили”. Друге місце присудили команді “Вітебський АСК” і її капітанові Ларисі Нємковій. Замакнули коло переможців севастопольські спортсмени із команди “Грааль”, якими керувала Олена Кириленко.

До речі, за умовами прове-

двометрового кола, розташованого на землі. За точність приземлення спортсмени отримували бали.

Призи та почесні грамоти переможцям вручили голова Харківської обласної федерації парашутного спорту Олег Шаповалов, Харківський обласний військовий комісар полковник Олександр Середда, генеральний директор Харківського державного авіаційного виробничого підприємства Герой України Анатолій М’ялиця та інші.

Одне із змагань, 11-й Кубок пам’яті Героя України сержанта Василя Мельникова, якого навіки зараховано до списків військово-службовців 95-ї аеромобільної бригади, проведено під патрона-

АВТОРАЛІ

Українські ралійники завоювали Кубок Європи на WOG Yalta Rally-2013

Найпрестижнішу та надскладну українську гонку виграв український екіпаж Олександра Салюка та Євгена Червоненка, що представляв казахстанську команду Astana European Rally Team.

Цього року на ялтинському ралі маршрут долали 14 екіпажів в заліку Кубка Європи, 18 – в Кубку України і 21 – у чемпіонаті України. Головною інтригою цих змагань стала боротьба екіпажів Салюк – Червоненко на “Шкоді” та Горбань – Корся на “Міні Купері”. Останні, у разі перемоги, могли достроково здобути чемпіонство України, однак доля розпорядилася інакше, і перемогу здобув екіпаж “Шкоди”. Як результат, команда Казахстану стала не тільки головним призером у Ялті, але за очками вирвала перемогу в змаганнях за Кубок Європи.

У підсумку змагань, команда переможців подола маршрут за 2 год 23 хв 27,9 сек. Друге місце посів екіпаж кийвської команди Mentos Ascania Racing – Валерій Горбань і Володимир Корся (2 год 26 хв 17,6 сек), третє – Юрій Кочмар і Сергій Коваль з

Odessa Rally Team (2:34.56,7). У змаганні за Кубок України найсильнішим виявився екіпаж Володимир Петренко – Андрій Рощенко. Переможців привітав виконуючий обов’язки президента Федерації автоспорту України Віктор Янукович-молодший. За його словами, перемога у Криму – мрія багатьох гонщиків, адже Yalta Rally – по-справжньому складні змагання.

– Траса вважається однією з найскладніших у світі. Я радий, що цього року гонка пройшла без наслідків – всі доїхали, – зазначив В.Янукович.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПП від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ “Прес Корпорейшн Лімітед”.
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на “Крила України” обов’язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
kula_ukr@ps.mil.gov.ua
kula_ukr@ukr.net

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олександрович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілько.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 20373 Зам. № 132235.
Перший редактор Сергій Свенцицький

Українка стала кращою

в американському напівмарафоні

В американській Філадельфії відбувся 36-й напівмарафон Rock ‘n’ Roll Philadelphia, у якому взяли участь понад 22 тисячі учасників, у тому числі іменитих бігунів.

Перемогу серед жінок отримала срібний призер чемпіонату Європи з легкої атлетики з бігу на 5000 метрів, учасник Олімпійських ігор в Лондоні, українська бігунка Людмила Коваленко. Її новий особистий рекорд став рекордом України з напівмарафону – 68 хвилин і 57 секунд.

Головною суперницею Людмили була ефіопка Кінджит Бірук, з якою українка подолала десятикілометрову позначку ноги в ногу за 31.28 хв. Лише на останніх ста метрах дистанції Коваленко змогла відірватися від суперниці на три секунди.

“Бронзу” у змаганні, з результатом 70.01 хв, отримала японка Ханае Танака.

Сторінку підготував Владислав Дем’яненко.

16 Крила України

У ХВИЛИНУ ДОЗВІЛЛЯ

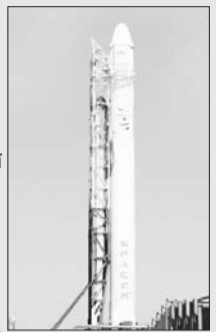
			
Крайна-виробник		Крайна-виробник	
Радянський фотоапарат		Хребет у Японії	
Друг Мауглі		Рід військ у ПС ЗС України	
Столиця Башкортостану		Переносний ЗРК	
Німецький футболіст		Давня культура на території Пакистану	
Велика закрита посудина для рідини		Давньогрецький філософ	
Небезпечний прийом повітряного бою		Дикий смугастий африканський кінь	
Ізраїльський пістолет-кулемет		Дикий кабан	
Річка в Росії		Американський письменник	
Страта єретиків інквізицією		Марка літака	
Спорт. командна гра в м'яч		Татарське зілля	
Персонаж у Шекспіра		Крайна на Близькому Сході	
Можливість здійснення чого-небудь		Мусульманський релігійний обряд	
Річка в Росії		Один з єгипетських богів	
Спротив окупантам		Гірська система в Сибіру	
Молдавське жіноче ім'я		Місто в Румунії	
Молдавське чоловіче ім'я		Супутник Юпітера	
Наступник У. Черчилля		Носимий аварійний запас льотчика	
Нота		Крово-сальна комаха	
Улюблене шампанське О. Пушкіна		Гуцульський чоловічий танок	
Поштова станція у царській Росії		Річка у Франції	
Річка у Франції		Павліашівлі	
Павліашівлі		Терористична організація в Ірландії	
Видатний французький модельєр		Стіна	
Крайна-виробник		Хижий нічний птах	
Модель		Крайна-виробник	
			
Крайна-виробник		Крайна-виробник	
Комаха		Марка вертольота	

ЦІКАВО

Маск вчить свої ракети повертатися

Компанія SpaceX здійснила чергові випробування перспективної багаторазової ракети Grasshopper. Вперше ракета пішла зі стартового столу з нахилом, потім плавно повернулася на місце зльоту.

SpaceX провела перші випробування системи управління вертикальною стійкістю своєї багаторазової ракети Grasshopper ("Коник") в умовах імітації повноцінного ракетного стар-ту.

Відірвавшись від стартового столу, ракета на 4-й секунді польоту перейшла від вертикального підйому до підйому за похилою віссю, як це відбувається при справжніх ракетних стартах. Досягнувши висоти 250 метрів, двигун Merlin-1D стабілізував ракету вертикально, потім із зворотним ухилом, одночасно опускаючись, повернув її на місце старту.

Метою проекту Grasshopper є створення ракети, здатної повертатися. Елон Маск, творець компанії SpaceX і її гендиректор, має намір побудувати першу в світі ракетну систему, яка після виведення корисного навантаження на навколосезну орбіту буде своїм ходом повертатися до місця старту і м'яко приземлятися. Якщо у нього це вийде, він зможе обвалити глобальні ціни на запуск комерційних вантажів на орбіту і по суті монополізувати цей ринок. Справа в тому, що вартість палива, кисню та інших "витратних матеріалів" для кожного запуску такої ракети, як Falcon 9 (перша приватна ракета, розроблена і використовується SpaceX), становить, за словами Маска, близько 200 тисяч доларів. Або 0,3-0,5% від загальної вартості одного ракетного запуску. При цьому ціна запуску такої ракети для замовника становить 50-56 млн доларів залежно від ваги вантажу (від 4,7 до 10 тонн) і заданої орбіти.

У конкурентів Маска співвідношення витрат приблизно таке ж – паливо і "розхідники" майже нічого не вартують на тлі ціни ракети.

Якщо Маск навчиться повертати ракети, а не спалювати їх у верхніх шарах атмосфери або топити в океані, як це роблять сьогодні всі, хто доставляє вантажі на орбіту, він зможе запропонувати замовникам такі ціни, які будуть нижче собівартості ракет конкурентів, але при цьому дозволять йому добре заробляти на кожному старті. Крім того, він зможе запропонувати інтенсивний графік запусків, адже на розробку і тестування всіх систем кожної нової ракети йдуть місяці. По суті він створює дешевий космічний ракетний конвеєр. При цьому паралельно веде роботи щодо здешевлення палива, що використовується у його ракеті, і систем охолодження з тією ж метою – знизити ціну старту. В ідеалі, як вважає Маск, ціну стартових "витратників", зокрема й палива, для такої ракети як Falcon 9 (Grasshopper – це її модернізована версія) можна довести приблизно до 50 000 доларів за старт. Або – 10,6 доларів за кілограм корисного вантажу при доставці на найскладнішу орбіту (у більшості випадків це дешевше). Це неймовірно фантастична собівартість. За такою ціною вже неможливо відправити кілограмову бандероль з одного офісу в інший у великих містах. А Маск впевнено йде до того, щоб подібна собівартість стала реальністю і для відправки вантажів у космос.

ФОНД ЗАХИСНИК ВІТЧИЗНИ – РЯТІВНИК

Під патронатом Міністра оборони України П. В. Лебедєва

Благодійна програма «Врятуй життя»

Фонд Захисник Вітчизни – Рятівник акумулює кошти жертводавців (фізичних осіб та організацій) і направляє їх на порятунок військовослужбовцям або членам їхніх сімей, які потребують невідкладної допомоги, чиє життя знаходиться під загрозою.

Контроль за використанням коштів здійснюється представниками громадськості та лікарями медичних установ.

Перелік необхідних документів:

Заява на отримання матеріальної допомоги із зазначенням ПІБ, дати народження, контактних даних отримувача допомоги, обґрунтування необхідності отримання матеріальної допомоги та відсутності матеріальної можливості самостійно оплатити витрати на лікування; Копія висновку лікувального закладу (діагноз хвороби), інформація про доходи сім'ї.

Перерахунок матеріальної допомоги здійснюється в безготівковій формі.

Щоб отримати допомогу, звертайтеся за телефоном (098) 709 62 20 або за адресою Україна 01021 м.Київ вул. Грушевського, 30/1

Реквізити Фонду: АТ «СВРОГАЗБАНК» в м. Києві, МФО 380430 Код ЄДРПОУ 38650656, р/р № 2600130121634

АВТОДРОМ

BMW i8 показали у Франкфурті

Із кожною новою прем'єрою BMW вражає публіку все більше і більше. Якщо до проведення франкфуртського автосалону електрокар BMW i3 вважався найконцептуальнішим із серійних доробків німецького автовиробника, то вже після його завершення пальму першості із легкістю перехопив гібрид i8.

Він побудований на звичній для моделей "i" архітектурі LifeDrive із посадочною формулою 2+2. Довжина авто – 4689, ширина – 1942, висота – 1293, база – 2800 мм. Інтер'єр традиційно довершений, виконаний у футуристичному стилі. Уже в базовій комплектації сидіння, елементи торпедо та дверних карт затягнуті у шкіру (інакше й бути не могло). Центральна консоль має трирівневу структуру. На ній розмістилися селектор автоматичної коробки передач, контролер iDrive, кнопка старт/стоп та перемикач вибору режимів управління. У верхній частині розташувалася 8,8-дюймовий дисплей.

Гібридна система складається із ДВЗ та синхронного електромотора. Перший – трициліндровий 1,5-літровий бітурбірований бензиновий мотор на 231 к.с. і 320 Нм, що через 6-швидкісний "автомат" обертає задні колеса. Другий – електромотор на 131 к.с.

і 250 Нм і відповідає за обертання передніх коліс. Сумарна потужність гібрида – 362 к.с. Розгін з місця до сотні – 4,4 секунди, а максимальна швидкість складає 250 км/год. Незважаючи на вражаючі показники динаміки, витрата пального у найекономічнішому з режимів становить всього 2,5 л/100 км.

На одному електричному заряді i8 може проїхати 35 км із максимальною швидкістю 120 км/год, а сумарний запас ходу з використанням ДВЗ збільшується до 500 км. Цьому значною мірою сприяє невелика вага авто, що складає 1490 кг. Цього вдалося досягнути завдяки поєднанню вуглепластику й алюмінію у силовій структурі кузова автомобіля. Зрозуміло, що про ціни у розумних межах не йдеться. У Європі i8 у базовій комплектації коштуватиме близько 126000 євро.

Сергій Клименко. "Крила України".